

OLYMPIJSKÁ REVUE

denník

niké

EXTRA

ŠPORT

26. JANUÁRA 2010

1/2010

SAMOSTATNE NEPREDAJNÉ

MAGAZÍN SLOVENSKEHO OLYMPIJSKEHO VÝBORU A SLOVENSKEJ OLYMPIJSKEJ MARKETINGOVEJ, a. s.

NAJLEPŠÍ OBRANCA NHL Povedie ako kapitán
tím našich hokejistov na ZOH vo Vancouveri

FOTO ŠTARTFOTO/
JÁN SÚKUP

ZDENO CHÁRA

Olympijský kongres o celom športe

Dovedna 66 záverov a odporúčaní z XIII. olympijského kongresu v Kodani sa vzťahuje na celý šport

Na XIII. olympijskom kongrese s názvom „Olympijské hnutie a spoločnosť“ sa 3. – 5. októbra 2009 v Kodani zišlo doteraz najpočetnejšie celosvetové športové fórum. Medzi 1249 delegátmi boli členovia Medzinárodného olympijského výboru (MOV), reprezentanti národných olympijských výborov, medzinárodných športových federácií, ďalších organizácií a inštitúcií uznaných MOV, zástupcovia športovcov, lekárov, trénerov i médií, ale napríklad aj generálny tajomník Organizácie Spojených národov Ban Ki-moon, ktorý vystúpil na otvorení. Kongres prijal 66 záverov a odporúčaní. Tie sa vzhľadom na „mnohofarebné“ zloženie jeho delegátov jednoznačne vzťahujú nielen na olympijské hnutie, ale na celý šport.

Sumár záverov a odporúčaní XIII. olympijského kongresu, ako aj podrobné spravodajstvo SOV priamo z Kodane je verejnosti k dispozícii v sekcii **OLYMPIJSKÝ KONGRES** v hornom menu internetovej stránky www.olympic.sk. Preto sa

na tomto mieste zameriame hlavne na to, čo z kongresu vyplýva pre slovenský šport. Ten mal v Kodani zastúpenie v prezidentovi Slovenského olympijského výboru **Františkovi Chmelárovi** a v generálnom sekretárovi SOV **Jozefovi Libovi**. Medzi delegátmi zo Slovenska (ale nie za slovenské športové spolky) boli ešte čestný člen MOV **Vladimír Černušák** a športový riaditeľ Medzinárodnej basketbalovej federácie **Ľubomír Kotleba**. Autor týchto riadkov bol v Kodani ako akreditovaný novinár.

Kongres mal päť hlavných diskusných tém – Športovci, Olympijské hry, Štruktúra olympijského hnutia, Olympizmus a mládež, Digitálna revolúcia. „Treba zdôrazniť, že závery kongresu sa netýkajú len Slovenského olympijského výboru, ale celej našej športovej obce. A keď sa im prizriete poriadne, tak zistíte, že niektoré sa SOV týkajú len okrajovo, ale zato športových zväzov výrazne. Ide napríklad o dobré spravovanie športových organizácií, aj o súlad ich stanov s Olympijskou chartou,“ povedal celkove na margo záverov kongresu prezident SOV.

František Chmelár konštatoval, že väčšina záverov a odporúčaní kongresu má dlhodobý charakter. „SOV otvoril na ich analýzu a rozpracovanie na naše podmienky päť pracovných komisií, ktorých závery by sme chceli prezentovať na aprílovom valnom zhromaždení SOV. Je však zrejme, že v niektorých oblastiach budeme musieť požiadať o pomoc či radu aj odborné inštitúcie. Mám na mysli témy, ako trebars starostlivosť o zdravie športovcov, ich prípravu na postšportovú kariéru, poistenie pri športovej činnosti, či uplatňovanie výtvarných digitálnej revolúcie v dennodennej praxi športových spolkov.“

Prezidentovi SOV je jasné, že aplikácia viacerých odporúčaní kongresu prekračuje možnosti športových spolkov. Ide napríklad o autonómnosť a nezávislosť športových organizácií a o rešpektovanie tohto ich statusu vládou, ale najmä o oblasť mládeže. Ak má u nás dôjsť k prelomu v oblasti zmysluplného využívania voľného času mladých ľudí, k výraznému nárastu ich športových aktivít, k zníženiu obezity

■ **Prezident SOV František Chmelár s generálnym sekretárom Jozefom Libom pred veľkým logom XIII. olympijského kongresu.**

atď., oveľa významnejšiu úlohu než momentálne u nás musia zohrávať rodičia, školy, mestá i obce a v konečnom dôsledku aj štát.

„Dôsledky negatívneho vývoja v predošlých rokoch sú čoraz zjavnějšíe. Zlý dopad nešpor-

ovania sa znásobuje geometrickým radom. Zo škôl sa nám stále viac vytráca telesná výchova a šport a mnohí mladí ľudia, ktorých tento trend pohybovej pasivity zasiahol v čase ich školského štúdia, dnes nevedú k pohybovým aktivitám vlastné deti. A navyše, ak dnes pôsobia vo významných pozíciách, nijako osobne neinklinujú k podpore športových aktivít, k výstavbe športovísk, atď. Tým sa situácia ďalej zhoršuje. Treba povedať, že športové spolky ani kluby, ktorých možnosti sú finančne aj personálne limitované, nemôžu zastúpiť a nahradiť pôsobenie rodiny, školy, komúny a štáty,“ hovorí František Chmelár a dodáva: „My však musíme vyvíjať osvetové aktivity a bubnovať na poplach, že tento vývoj škodí celej spoločnosti a v konečnom dôsledku priamo či nepriamo aj ekonomike štátu.“

Smerom dovnútra nášho športového hnutia vidí František Chmelár ako nevyhnutnosť definiť dobré spravovanie športových spolkov, ich autonómnosť, etické zásady, dohodnúť sa na arbitrážnom mechanizme rozhodovania športových sporov, ale aj upraviť stanov športových spolkov v zhode s Olympijskou chartou. Malo by napríklad dôjsť k odstráneniu našej anomálie, keď športovú a modernú gymnastiku, vodný slalom a rýchlostnú kanoistiku, plávanie a vodné pólo, resp. krasokorčuľovanie aj short track zastrešujú u nás vždy po dva samostatné zväzy, zatiaľ čo medzinárodne sú zastrešené len jednou federáciou a na olympiáde figurujú tieto príbuzné odvetvia vždy v rámci jedného športu. „Táto slovenská prax je vlastne v rozpore s Olympijskou chartou,“ konštatuje prezident SOV.

„Ide však aj o celkové riadenie slovenského športu. Musíme sa dohodnúť na zmenách, ktoré by mu pomohli. Potrebujeme jednoduchšiu a prehľadnejšiu štruktúru športu, i jasnejšie definovanú zodpovednosť jednotlivých článkov. Jednotná strešná organizácia by vedela účinnejšie komunikovať so štátom, aj by zaručila vyššiu autonómnosť oblasti športu. Novembrové študijné cesty do Slovinska i Chorvátska, takisto aj predošlá do Nemecka – na nich sme sa podrobne zoznamovali s fungovaním strešných organizácií športu v týchto krajinách – nám ukázali aj potrebu utvoriť na Slovensku regionálne štruktúry športu. Centrálne riadenie neprináša efekt. Rozvoj športu nie je možný bez regionálnych štruktúr. Tie tu vo funkčnej podobe nemáme, čo sa tiež významne podpisuje na znižovaní členskej základne športovcov,“ dodáva na záver František Chmelár.

Text a foto ĽUBOMÍR SOUČEK

Šport môže pomôcť svetu

„Ako športová organizácia, založená na hodnotách, nemôžeme zmeniť svet na svoj obraz. Ale môžeme – a urobíme to – pomôcť, aby sa stal lepším miestom. Máme špeciálnu povinnosť v mene športovcov a mladých ľudí pretaviť naše hodnoty do praxe – športovcov preto, lebo sú srdcom nášho hnutia a mladých ľudí preto, lebo sú našou budúcnosťou.“ (prezident MOV Jacques Rogge na otvorení XIII. olympijského kongresu o veľkej zodpovednosti olympijského hnutia)

„Šport je celosvetovým fenoménom. Videl som, ako sa mu venujú v krajinách zmietaných chudobou či poznačených vojnou. Deti si vyrobili loptu z novin či plastových tašiek a napriek nelichotivej situácii sa zabávali. Šport im dáva nádej na lepší život.“ (generálny tajomník Organizácie Spojených národov Ban Ki-moon v úvodnom vystúpení na kongrese)

Prečo vyhralo Rio?

OH 2016 sa prvý raz v histórii uskutočnia v Južnej Amerike – v brazílskom Riu de Janeiro

V najsledovanejšej športovej voľbe roka 2009 uspelo 2. októbra na 121. zasadnutí Medzinárodného olympijského výboru (MOV) v dánskej Kodani brazílske Rio de Janeiro. Dvanásťmiliónové veľkomesto s farbistou hornatou scenériou na pobreží Atlantiku vybrali členovia MOV za usporiadateľa Hier XXXI. olympiády v roku 2016. Projekt „karnevalového“ mesta s mottom „Život s vášňou“ uspel na tretí pokus (predtým Rio neúspešne kandidovalo na roky 2004 a 2012). V Brazílii sa tak dva roky po MS 2014 vo futbale uskutoční aj letná olympiáda!

Pred kodanskými voľbami sa číral jeden z najvyrovnanějších súbojov o získanie práva usporiadať olympijské hry v histórii. Štvorica kandidátov – okrem Ria Chicago (USA), Madrid (Španielsko) a Tokio (Japonsko) – predložila vynikajúce projekty. Podľa správy hodnotiacej komisie MOV by každé zo štvorice veľkomiest bolo schopné zorganizovať hry na vysokej úrovni. „Grády“ kodanskému vyvrcholeniu viac ako dvojnásobného kandidátskeho procesu dodala osobná prítomnosť pohľadárov z kandidátskych krajín – prezidenta USA Baracka Obamu s manželkou, brazílskeho prezidenta Lulu da Silvu, španielskeho kráľa Juana Carlosa I. aj premiéra Josého-Luisa Zapatera, i japonského premiéra Jukia Hatojamu. Všetko bolo nachystané na dramatický súboj v Kodani, v ktorom by o dejisku OH 2016 mohol rozhodnúť rozdiel len 2 – 3 hlasov. Prítom sa predpokladal finálový duel dvoch kandidátov z amerického kontinentu, keďže ten na letnú olympiádu čakal už od Atlanty 1996.

Samotný priebeh volieb však šokoval. Rozuzlenie prišlo síce podľa očakávania až v poslednom, 3. kole, ale bolo nečakane jasné. Po tom, čo už v prvom kole azda najviac favorizované Chicago dostalo len 18 hlasov a vypadlo a v druhom kole sa len s 20 hlasmi odporúčalo Tokio, bolo Rio favoritom finálového kola. Ved' nepísaný kontinentálny faktor jasne hovoril v prospech kandidáta z Južnej Ameriky. Finálový výsledok Rio – Madrid však bol nečakane jasný – 66:32! Takéto presvedčivé víťazstvo sa stalo novým rekordom doterajších volieb dejísk OH.

VÁŠNIVÉ A PÔSOBIVÉ RIO

Prečo vyhralo Rio? V prvom rade treba povedať, že dejiskom OH 2016 sa „muselo“ stať mesto z amerického kontinentu. Predsa v Európe sa konali či budú konať OH 2004 a 2012, resp. ZOH 2006 a 2014, takže OH 2016 v Madride by boli už piatimi z posledných siedmich letných či zimných hier na európskej pôde. Na ázijskej pôde – v Pekingu – sa zase olympiáda konala iba vlni, čo znevýhodňovalo Tokio.

Prečo však uspelo Rio a nie Chicago? Kľúčový bol fakt, že olympijské hry sa ešte nikdy nekonali v Južnej Amerike. Na tlačovke po voľbách to prezident MOV Jacques Rogge nepriamo potvrdil slovami: „Vybrali sme výbornú ponuku, ktorá mala v porovnaní s ďalšími vynikajúcimi projektmi aj pridanú hodnotu v podobe možnosti usporiadania vôbec prvých olympijských hier v Južnej Amerike.“

Mottom Ria bol „Život s vášňou“ a tento motív sa vinul celou jeho prezentáciou. V tomto duchu vystúpil dokonca aj doyen MOV, 93-ročný Joao Havelange, ktorý záverečnú prezentáciu Ria pred členmi MOV „odpálil“ naozaj veľkolepým preslovom, zakončeným vetou: „OH 2016 v Riu by boli

tický brazílsky prezident. „Mali sme najsilnejšiu motiváciu vyhrať. Chceli sme to pre našu mládež, ktorú bude olympiáda inšpirovať!“, povedal po víťazstve prezident Luiz Inácio Lula da Silva.

Rio v Kodani naozaj uchvátilo svojimi oduševnenými a zapálenými ľuďmi na všetkých úrovniach. Jeho záverečná prezentácia pred členmi MOV bola excelentná. Brazílčania v nej okrem demonštrácie naozaj silných emócií a zanietenia pre projekt Ria dokázali aj racionálne vyvracať obavy členov MOV zo značných ekonomických a bezpečnostných rizík. „Pre vás sú to len jedny hry z mnohých, ale pre 190-miliónovú Brazíliu a celú Južnú Ameriku jedinečná šanca. Dajte nám ju a buďte si istí, že nebudete sklamaní! Budú to nezabudnuteľné hry s vášňou. OH v Riu by svetu priniesli posolstvo, že olympiády patria naozaj všetkým,“ vyzval prezident Lula pri záverečnej prezentácii Ria členov MOV a dodal: „Nastal čas pre Brazíliu.“

■ Kodanská radosť delegácie Ria de Janeiro – s brazílskou vlajkou šéf výboru kandidatúry Carlos Arthur Nuzman, vľavo prezident krajiny Luiz Inácio Lula da Silva a vpravo futbalový „kráľ“ Pelé. FOTO TASR

krásnym darčekom k mojim stým narodeninám.“ Prezident SOV František Chmelár z hľadiska postrehol: „Podobnú špičkovú prezentáciu ako malo teraz Rio, som doteraz videl len londýnsku pred štyrmi rokmi. Ale vtedy žiaril iba Sebastian Coe, kým teraz hovorili všetci veľmi dobre.“

Brazílčania prejavili naozaj obrovskú vášeň pre svoj projekt a pre jeho úspech urobili v zákuľisí aj navonok najviac. Naopak, najmä Chicago takýto „ťah na bránku“ najmä v posledných mesiacoch pred voľbami chýbal. Aj v Kodani sa prezentovalo hlavne technokraticky a ako keby ponúkalo výborný obchodný produkt, ale nič viac. Zahrala proti nemu aj silná protiamerická averzia v dosť početnej skupine členov MOV a národných olympijských výborov, ktorá má ekonomické pozadie.

Na čele výboru kandidatúry Ria stál najpresvedčivejší z lídrov štyroch kandidátskych miest Carlos Arthur Nuzman, ktorý ako člen MOV využil všetky povolené možnosti na lobovanie. Úspech Ria vyplynul aj z plnej a jednoznačnej podpory vlády mesta aj štátu Rio a celej krajiny. Tú najprv rozsiahlymi predvolebnými aktivitami v zahraničí a potom aj priamo v Kodani korunoval charisma-

NAJRIZIKOVEJŠÍ PROJEKT

Lula má pravdu. Treba však povedať aj to, že vyhralo mesto, ktoré má spomedzi všetkých štyroch kandidátskych dnes k dispozícii najmenej hotových stavieb potrebných pre OH a v projekte plánovalo investovať do celkových príprav suverénne najviac peňazí. Ako potvrdzujú nasledovné údaje, projekt Ria predpokladal vyše dvakrát vyššie náklady než ktorýkoľvek iný projekt! Chicago: v rozpočte kalkulovalo výdavky na OH vo výške 3,8 miliardy USD a mimo organizácie OH (hlavne na výstavbu všeobecnej infraštruktúry, predovšetkým dopravnej) 1,03 miliardy, čiže spolu 4,83 mld USD, Tokio: 2,86 + 3,09 = 5,95 mld USD, Madrid: 2,67 + 3,44 = 6,11 mld USD, Rio: 2,82 + 11,1 = 13,92 mld USD.

K tomu treba pridať obrovské bezpečnostné riziká Ria de Janeiro, ktoré má povest' jedného z najnebezpečnejších miest sveta. Brutálnu ilustráciu miestnych pomerov ponúkli udalosti ani nie tri týždne po kodanských voľbách, keď pri obrovskej prestrelke drogových gangov a policajtov v blízkosti štadióna Maracanã (ten má byť dejiskom otváracieho aj záverečného ceremonálu a finále futbalového turnaja OH 2016) zahynulo 32 ľudí a vo vzduchu vybuchol policajný vrtnúlik.

Pri sumarizovaní kladov a záporov Ria de Janeiro sa žiada zopakovať to, čo sme napísali už pred časom po zvolení ruského Soči za dejisko zimných olympijských hier 2014 – i vo voľbách OH 2016 vyhral najambicióznejší, ale aj najrizikovejší projekt.

LUBOMÍR SOUČEK

AKO PREBIEHALI VOĽBY?

1. kolo (94 platných hlasov): Madrid 28, Rio de Janeiro 26, Tokio 22, Chicago 18
2. kolo (95): Rio de Janeiro 46, Madrid 29, Tokio 20
3. kolo (98): Rio de Janeiro 66, Madrid 32.

Na OH 2016 a 2020 aj golf a ragby

Volba Ria de Janeiro za dejisko OH 2016 nebola jediným významným výsledkom októbrového 121. zasadnutia Medzinárodného olympijského výboru (MOV) v Kodani. Do histórie sa zapísalo aj **schválenie dvoch nových športov do programu OH 2016 a 2020 – golfu a sedmičkovej verzie ragby.** Na programe OH 2016 v Riu de Janeiro tak bude znovu maximálny prípustný počet 28 športov ako naposledy vlni v Pekingu. V Londýne 2012 sa bude sťažiť len v 26 športoch, pretože bejzbal a softbal na zasadnutí MOV v Singapure v roku 2005 z programu OH vyradili.

Golf a ragby sa pokúšali o návrat do olympijského programu po dlhých rokoch (v ragby sa pod piatimi kruhmi súťažilo naposledy v roku 1924 v Paríži v pôvodnom, pätnástkovom formáte, a v golfe dokonca ešte v roku 1904 v St. Louis) už v Singapure 2005. Vtedy však žiadny z týchto dvoch, ani z ďalších piatich športových odvetví, ktoré sa uchádzali o zaradenie do programu OH, nezískal požadovanú dvojtretinovú väčšinu hlasov členov MOV.

V Kodani však bola iná situácia. Jednak sa zmenilo kvórum – stačila už len nadpolovičná väčšina hlasov, navyše predvýber zo sedmičky kandidujúcich športov urobila už v auguste exekutíva MOV. A tá vybrala práve golf a sedmičkovú verziu ragby. Ragby uspelo v hlasovaní exekutívy hneď v druhom kole, golf až v ďalšej fáze po niekoľkých kolách. „**Golf a ragby mali vysoké hodnotenia vo všetkých 33 kritériách. Majú globálny rozmer, sú rozšírené v rôznych oblastiach sveta, majú športovcov, ktorí sú ikonami a ich etika zdôrazňuje fair play,**“ zdôvodnil výsledok hlasovania exekutívy MOV v Berlíne prezident MOV Jacques Rogge.

Za zmenených okolností už v Kodani so schválením dvoch nových športov nebol problém. Golf prešiel pomerom hlasov 63:27, ragby dokonca 81:8. Pôvodne mali byť oba športy zaradené len na program OH 2016, ale napokon kodanský verdikt platí aj pre OH 2020. Vysvetlenie je logické – o zmenách športov na OH či ZOH sa musí rozhodnúť najneskôr sedem rokov pred hrami (vtedy sa aj volí ich dejisko), takže sedem rokov pred OH 2020 by ešte nebolo možné vyhodnotiť prínos oboch nových športov pre olympijské hry, keďže premiéru absolvujú až neskôr.

Rogge znovu prezidentom MOV

V Kodani sa odohralo aj znovu-zvolenie Belgičana **Jacqua Roggeho** (na snímke TASR) za prezidenta MOV na ďalšie štyri roky. Bolo bezproblémové. S tým, ako 67-ročný trojnásobný olympionik v jachtingu a bývalý popredný ortopéd z Gentu od svojho prvého zvolenia v Moskve v roku 2001 viedol v prvom osemročnom funkčnom období svetové olympijské hnutie, totiž vládne v MOV vcelku spokojnosť. Nemá v MOV silného oponenta, takže vo voľbách nemal ani protikandidáta. Napriek návrhu z pléna na aklamačnú voľbu Rogge sám požiadal o tajnú voľbu, v ktorej dostal jednoznačnú podporu – pomerom hlasov 88:1. Roggeho druhý mandát podľa Olympijskej charty mohol byť už len štvorročný, takže vyprší v roku 2013. V najvyššej funkcii by tak mal prežiť ZOH 2010 vo Vancouvri i OH 2012 v Londýne a v rovnakých rokoch aj premiéry letných, resp. zimných OH mládeže (OHM) v Singapure, resp. v Innsbrucku.

Za Roggeho pôsobenia na čele MOV ďalej rástla ekonomická sila MOV. Vďaka pokračujúcemu úspechu marketingu MOV narástli finančné rezervy MOV za osem rokov štvornásobne. Profitovali z toho najmä organizačné výbory OH a ZOH, ale aj medzinárodné športové federácie, národné olympijské výbory a celosvetové programy Olympijskej solidarity MOV. Napriek uvedenému Belgičan po znovuzvolení vyhlásil: „**Musíme urobiť oveľa viac. Musíme zanechať dlhotrvajúce dedičstvo pre mládež sveta.**“ Narážal tým najmä na využitie potenciálu olympijských hier mládeže, ktoré sú hlavne jeho dielom. Ako ďalšiu úlohu zdôraznil vodcovstvo MOV v boji proti doping. Avizoval však napríklad aj to, že MOV ustanoví novú nezávislú monitorovaciu organizáciu na boj proti neregulárnemu stávkovaniu a manipulácii výsledkov.

Môže sa Slovak dostať do MOV?

Najreálnejšiu šancu ponúka vancouverská kandidatúra Miroslava Šatana do komisie športovcov MOV

Už od konca roku 2001 nesedí v Medzinárodnom olympijskom výbore Slovak. Vtedy totiž po dvadsaťročnom členstve dovŕšil vekový limit 80 rokov **Vladimír Černušák**. Následne bol síce zvolený za čestného člena MOV, čo mu umožnilo zostať naďalej v úzkom kontakte s MOV a zúčastňovať sa na jeho zasadnutiach, ale stratil bezprostredný dosah na rozhodnutia, keďže už nemá volebné ani hlasovacie právo.

MOV je v duchu svojej 115-ročnej tradície stále samovýberovým orgánom, ktorého členovia reprezentujú MOV v príslušnej krajine – a teda nie krajinu v MOV. Do MOV sa teda nedá niekoho priamo delegovať nomináciou príslušného národného olympijského výboru. Takýto návrh síce môže prejsť cez nominačnú komisiu, ale nie je to vôbec pravidlom. A v posledných rokoch je takýto návrh obzvlášť v prípade európskych kandidátov (pokiaľ nespádajú do kvóty 15 zástupcov medzinárodných športových federácií) takmer nepriechnodný.

Za týchto okolností je zrejme, že reálnejšiu šancu dostať sa do MOV má našinec cez komisiu športovcov MOV. Väčšinu jej členov volia priamo na OH či ZOH samotní olympionici, ďalších môže donominovať prezident MOV so zohľadnením zastúpenia všetkých kontinentov, väčšieho množstva športov, aj vyváženejšiu počtu mužov aj žien. Voľba do komisie športovcov MOV priamo na olympiáde následne automaticky znamená aj zvolenie do samotného MOV.

Slovenský olympijský výbor sa v minulosti touto cestou neúspešne pokúšal do MOV do-

stať hokejistu **Petra Šťastného** (kandidoval vo voľbách počas ZOH 1998), plavkyňu **Martinu Moravcovú** (na OH 2000 aj 2008) a tenistku **Karinu Habšudovú** (na OH 2004). Ani jeden nedopadol vo voľbách zle (dostali stovky hlasov), ale vo veľmi tvrdej konkurencii športových es, navyše neraz z krajín s oveľa početnejšími výpravami, sa Slovak ani raz do obmedzenej kvóty voľiteľných miest nedostal.

Teraz na ZOH vo Vancouvri bude do komisie športovcov MOV kandidovať hokejista **Miroslav Šatan** – najlepší strelec ZOH 1994, kapitán slovenského tímu majstrov sveta 2002 a vlaňajší víťaz Stanley Cupu. Jeho súpermi vo vancouverských voľbách budú bežkyňa na lyžiach **Petra Majdičová** (Slovin.), hokejová brankárka **Angela Ruggierová** (USA), zjazdár **Antoine Deneriaz** (Fr.), akrobatická lyžiarka **Jacqui Cooperová** (Aus.), krasokorčuľárka **Elena Gedevanšviliová** (Gruz.), bežec na lyžiach **Churelbaatar Kaš-Erdene** (Mong.), bobista **Adam Pengilly** (V. Brit.) a rýchlokorčuľiar **Ippolito Sanfratello** (Tal.). Mirovými vážnymi súpermi sú nepochybne prví štyria, z ktorých Majdičová je súčasťou hviezdou svojho športu a ďalší traja sa môžu pochváliť zlatou olympijskou medailou. Zvolení budú vo Vancouvri len dvaja s najvyšším počtom hlasov. Členmi MOV sa stanú na osem rokov.

Šatan má zrejme lepšiu šancu na zvolenie do MOV, než ktorýkoľvek z jeho slovenských predchodcov. Preto? Konkurencia je slabšia než v predošlých prípadoch. Spomedzi hokejistov nemá vo voľbách žiadneho súpera. Kanada, Rus-

■ Miroslav Šatan.
FOTO ŠTARTFOTO/JÁN SÚKUP

ko, Fínsko, Nemecko aj Česko už zastúpenie v komisii športovcov MOV majú, takže nemohli postaviť svojho kandidáta. Z ďalších hokejových veľmocí Švédsko nepostavilo nikoho a USA ženu. Keďže každý olympionik môže dať svoj hlas len dvom športovcom, pričom nemôžu byť z toho istého športu, Miro voľbou okrem hlasov vyše 70 členov slovenskej výpravy mohol získať aj množstvo hokejových hlasov zo zahraničia. Ak dobre „zalobuje“ u svojich kamarátov z krajín, ktoré sú zimnými športovými veľmocami, pokojne môže získať dosť hlasov aj od ďalších členov ich výprav. Samozrejme, výrazne môže vo svoj prospech zabojsť výbornými výkonmi na olympijskom ľade.

Dostane sa Miroslav Šatan ako druhý Slovak v histórii do Medzinárodného olympijského výboru?
Pripravil LUBOMÍR SOUČEK

Vytvára priestor pre krásu

Nový Mercedes-Benz triedy E T-Modell už vo všetkých showroomoch na Slovensku.
Možný odpočet DPH. www.mercedes-benz.sk, www.mbfs.sk

CO₂ - Emisie - kombinovaná (g/km): 153 - 299.
Kombinovaná spotreba (l/100 km): 5,8 - 12,8.

Mercedes-Benz generálny partner
Slovenského olympijského výboru.

Mercedes-Benz

Aj športu sa otvoria eurofondy

Prijatie Lisabonskej zmluvy otvára prístup športu k fondom Európskej únie, no nebude to tak skoro

Európa má namiesto ústavy zmluvu. Na základe domicilu svojho zrodu dostala prívlastok Lisabonská. V jej texte sa napokon objavil aj šport. Dokonca v takej podobe, aká uspokojila aj vrchnosť športového sveta. Po tom, čo v decembri 2009 vstúpila do platnosti, ba už predtým, sa rozohral zápas o to, aby šport mohol čo najskôr a čo v najširšej miere čerpať na svoj rozvoj financie z eurofondov.

Na začiatku bola Biela kniha o športe. Po vyše pätnásťročných konzultáciách so športovými organizáciami ju Európska komisia prijala 11. júla 2007 za éry slovenského komisára Jána Figela, ktorý zastrešoval aj oblasť športu.

Kniha uznala špecifickú povahu športu, ale právny rámec jeho podpory poskytla Európskej únii až Lisabonská zmluva, na ktorej sa hlavy 27 štátov dohodli 19. októbra 2007. Pravda, len v obmedzenej miere, pretože šport ako súčasť národnej identity bol a ostal primárne v právomoci členských krajín.

ŠPORT MÁ VYŠŠIE POSLANIE

Reformná zmluva, ktorá nahradila odmietnutú európsku ústavu, priznáva športu sociálny a výchovný vplyv a potvrdzuje rešpektovanie jeho štruktúr založených najmä na dobrovoľníckej činnosti. Napokon sa podarilo zvrátiť extrémny názor, že šport nie je nič iné ako bežná zisková ekonomická aktivita. Dlhoročný lobing zabral a v šiestom článku prvej hlavy Lisabonskej zmluvy sa šport dostal na jednu úroveň so vzdelávaním a mládežou.

„S Európskou úniou sme napokon dospeli k zhode, že šport treba podporovať, a nie ho limitovať predpismi,“ s potešením konštatoval írsky prezident Európskych olympijských výborov Patrick Hickey. Pred časom inicioval zrod komisie EOJ pre styk s Európskou úniou, ktorej členom sa stal aj prezident Slovenského olympijského výboru František Chmelár.

VÝCHODISKO? AGENTÚRA

Šport stál dosiaľ v ofsajde z hľadiska priamych možností využiť eurofondy.

Existovali nepriame možnosti prostredníctvom projektov v oblasti cestovného ruchu, regionálneho rozvoja a vzdelávania, ale tie slovenský šport nevyužíval.

„Rakúšania postavili za pomoci eurofondov vari dvadsať golfových ihrísk, ale neviem ani o jedinom na Slovensku. Nepočul som ani o žiadnom regionálnom športovisku,“ konštatuje František Chmelár. „Bratislavské Národné športové centrum síce vypracovalo niekoľko vzdelávacích projektov, no ani jeden nemal takú úroveň, aby ho ministerstvo školstva mohlo posunúť do Bruselu.“

Šéf SOV si myslí, že Slovensko nebolo a nie je pripravené na to, aby sa aktívne a účinne uchádzalo o financie z eurofondov.

„Významnú podporu z európskych fondov môže šport čakať až po roku 2013, ale na to sa treba pripraviť,“ vraví prezident SOV. „Zdá sa mi potrebné iniciovať vznik agentúry, ktorá by pre slovenský šport na profesionálnej úrovni pripravovala projekty pre Brusel.“

SME V JEDINOM PROJEKTE

Zatiaľ sa rozdeľovali len „drobné“. Európska komisia vlni podporila sumou 4 milióny eur prvých 18 športových projektov na obdobie do roku 2012, ktoré vybrala z 207 návrhov. Podmienkou bolo, aby každý zahŕňal najmenej štyri členské krajiny EÚ.

Absolútnu nepripravenosť Slovenska potvrdzuje fakt, že naša krajina sa vyskytla v jednom-jedinom: v projekte, ktorý predložila univerzita v severofínskom Rovaniemi – medzi ôsmich partnerov zámeru na prípravu zimných športovcov na kariéru po skončení aktívnej činnosti zaradila aj bratislavskú Fakultu telesnej výchovy a športu UK.

Česi figurujú v štyroch zo schválených projektov, Slovinci dokonca v piatich.

MAŤ V BRUSELI CLOVEKA

Všetky schválené projekty predložili „sta-

ČO JE V LISABONSKEJ ZMLUVE

Hlava I.

Článok 6

Únia má právomoc vykonávať činnosti na podporu, koordináciu alebo doplnenie činnosti členských štátov. Týmito činnosťami na európskej úrovni sú:

(...) e/ vzdelávanie, odborné vzdelávanie, mládež a šport.

Hlava XII.

Článok 165

1. (...) Únia prispieva k podpore európskych záležitostí týkajúcich sa športu, pričom zohľadňuje jeho osobitnú povahu, jeho štruktúry založené na dobrovoľnosti, ako aj jeho spoločenskú a vzdelávaciu úlohu.

2. Činnosť Únie sa zameriava na:

(...) – rozvoj európskeho rozmeru v športe podporovaním spravodlivosti a otvorenosti pri športových súťažiach a spolupráce medzi subjektmi zodpovednými za šport, ako aj ochranou fyzickej a morálnej integrity športovcov, najmä mladých športovcov.

3. Únia a členské štáty podporujú v oblasti vzdelávania a športu spoluprácu s tretími krajinami a príslušnými medzinárodnými organizáciami, najmä s Radou Európy.

4. S cieľom prispieť k dosiahnutiu uvedených v tomto článku:

– Európsky parlament a Rada v súlade s legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov prijímú podporné opatrenia bez toho, aby harmonizovali zákony a iné predpisy členských štátov.

re“ členské krajiny EÚ. V bruselskej byrokracii vedia chodiť.

Národné olympijské výbory Nemecka, Rakúska a Francúzska si už dávnejšie zriadili v centrále Európskej únie kanceláriu, ktorej šéfuje Folker Hellmund. Neskôr sa k nim pridali Európske olympijské výbory, ENGSO – združenie mimovládnych európskych športových organizácií (jeho členom je aj Slovenské združenie telesnej kultúry), ba napríklad aj Medzinárodná futbalová federácia (FIFA). Na réžiu úradu s názvom EOC – EU Office, ktorý riadi správna rada na čele s prezidentom EOJ Patrickom Hickeym, sa dnes skladá 19 športových organizácií. A vypláca sa im to.

„Ak chceme ovplyvňovať názory na šport v európskom parlamente, mať dosť informácií, aby sme sa vedeli brániť prijatiu zákonov, ktoré nám môžu zviazať ruky, skrátka spoluvytvárať európsku politiku, nemáme inú možnosť, ako byť pri zdroji informácií,“ myslí si Chmelár. „Olympijské výbory stredoeurópskych a balkánskych krajín sa preto dohodli, že do bruselského úradu EOJ nominujú svojho zástupcu. Rozhodnutie, ko ním bude, padne počas zimnej olympiády vo Vancouvri. Potrebujeme ho.“ Folker Hellmund na bratislavskom mítingu NOV z 12 krajín v januári 2010 tvrdil, že kapacita jeho úradu rozšírenie umožňuje.

Európska komisia slúbila pravidelne zvolávať Športové fórum EÚ. Prvé sa uskutočnilo 26. – 27. novembra 2008 vo francúzskom Biarritz (s následným mítingom ministrov športu). Zúčastnilo sa na ňom 160 reprezentantov svetových, európskych a národných športových organizácií. S druhým sa ráta 19. – 20. apríla tohto roku v Madride.

MARIÁN ŠIMO

■ Slovák Ján Figel' (vpravo), do vlnajška komisár Európskej komisie zastrešujúci aj šport, spolu s prezidentom MOV Jacquom Roggem. FOTO EK

Alena Procházková
reprezentantka
na ZOH 2010 Vancouver
v bežeckom lyžovaní

Držme palce našim olympionikom

Západoslovenská energetika je generálnym partnerom Slovenského olympijského výboru a Slovenského olympijského tímu na ZOH 2010 Vancouver

www.zse.sk
www.eon.sk

Člen skupiny **e-on**

Do Vancouvru najväčšia zimná výprava

Najväčšími tromfami Slovenska na ZOH 2010 biatlonistka Kuzminová, bežkyňa na lyžiach Procházková a hokejisti

Historický postup družstva hokejistiek spôsobil, že na XXI. zimných olympijských hrách v kanadskom Vancouvri (12. – 28. februára) nás bude reprezentovať doteraz najpočetnejšia zimná výprava. Dovedna 73 slovenských športovcov (41 mužov a 32 žien) by sa malo predstaviť v olympijských súťažiach. Výpravu povedie rovnako ako pred štyrmi rokmi v Turíne viceprezident SOV pre zimné športy Igor Nemeček, jeho zástupcami budú Janka Gantnerová a Roman Buček. Členovia výpravy zložia už zajtra slávnostný sľub do rúk prezidenta SR Ivana Gašparoviča.

NAŠE ÚČASTNÍCKE REKORDY UŽ PRED ŠTARTOM – PRIBUDNÚ ĎALŠIE?

„Naša vancouverská výprava bude najpočetnejšia i ‚najzneskejšia‘ v doterajšej histórii našej účasti na ZOH. Bodaj by bola aj najúspešnejšia!“, zaželel si po zverejnení nominácie 14. januára prezident Slovenského

olympijského výboru František Chmelár.

Slovenská výprava vo Vancouvri svojou veľkosťou prevyší nielen všetky doterajšie naše výpravy na ZOH, ale s jedinou výnimkou (OH 2000 v Sydney) aj všetky na OH! Počet žien (32) je dokonca vôbec najvyšší v histórii slovenských olympijských účastí. Takže už vyše dva týždne pred začiatkom hier môžeme evidovať slovenské historické rekordy. Ďalší – v počte olympijských účastí športovca – bude na ZOH 2010 vyrovnaný. Bežec na lyžiach Ivan Bátory aj biatlonistka Martina Halinárová sa svojím piatym štartom pod piatimi kruhmi dotiahnu na sánkarku Máriu Jasenčákovú a plavkyňu Martinu Moravcovú.

Bodaj by našinci vo Vancouvri prekonali aj turínske maximum doterajšej účasti výpravy samostatného Slovenska na ZOH! Striebro snoubordistu Radoslava Žideka v spojení s piatimi miestami družstva hokejistov a biatlonistu Mareka Matiaška na ZOH 2006 znamenalo náš zimný vrchol v ére účasti výprav Slovenskej republiky. Pravda, treba pripomenúť, že v ére Česko-Slovenska sa Slovák – krasokorčuľiar Ondrej Nepela - radoval aj z olympijského zлата. Jeho víťazný kúsok zo Sappora 1972 zatiaľ žiadny iný našinec na ZOH nezopakoval...

OLYMPIJSKÁ ROZLÚČKA SKVELE HOKEJOVEJ GENERÁCIE

Na koho sa vo Vancouvri a v horskom stredisku Whistler sústredí najväčšia pozornosť Slovenska? Pochopiteľne, v prvom rade na výkony našich hokejistov. Hokej vždy vedel zahýbať Slovenskom a na olympiáde v kolíske tohto športu – Kanade – to v tamojšej elektrizujúcej atmosfére môže platiť dvojnásobne.

Do výberu trénera tímu majstrov sveta 2002 Jána Filca sa dostali všetky najväčšie hrajúce hviezdy nášho hokeja posledných desiatich rokov a bývalá superhviezda Peter Bondra (ešte na ZOH 2006 dal štyri góly) je generálnym manažérom tímu. Pravda, jedným dychom treba fanúšikovský optimizmus skrotiť poznámkou, že kariéra viacerých našich elitných hráčov (vo veku 35 rokov a viac) sa pomaly chýli ku koncu. Vekový priemer našich hokejových es je vysoký

a najlepšie roky kariéry majú už viacerí objektívne za sebou. Vysoká je však aj motivácia silnej pomaly odchádzajúcej generácie, pre ktorú tieto hry budú s vysokou pravdepodobnosťou rozlúčkou s reprezentáciou. Kľúčové bude, či všetci utvoria naozaj kompaktný a súdržný tím, ktorého členovia budú ochotní vydať zo seba na ľade všetko.

Kapitánom slovenského tímu bude vlnajší najlepší obranca NHL Zdeno Chára, ktorý nielen vďaka svojej výške patrí k najrešpektovanejším hráčom na svete. Ďalšou tradičnou a efek-

Naši športovci na ZOH 2010

- Vo Vancouvri: 45 – ľadový hokej 44 (23+21 hokejistiek), krasokorčuľovanie 1 (0+1).
- Vo Whistleri: 28 – biatlon 10 (5+5), beh na lyžiach 5 (4+1), sánkovanie 5 (3+2), boby 4 (4+0), zjazdové lyžovanie 3 (1+2), skoky na lyžiach 1 (1+0)

tívnu oporu zadných radov je Ľubomír Višňovský. V bránke zrejme bude jednotkou Jaroslav Halák, ktorý na prelome rokov predviedol v NHL viacero skvelých výkonov. V útoku celú NHL v tejto sezóne privádzal do úžasu bleskurýchly a technicky brilantný

Marián Gáborík a po zranení sa znovu do veľkej formy dostáva najlepší slovenský hokejista predošlých sezón Marián Hossa. V tíme budú aj ozajstné ikony slovenského hokeja, ktoré zažiarili už na ZOH 1994 v Lillehammeri – Miroslav Šatan a Zigmund Pálffy (pred 16 rokmi najlepší strelec, resp. najproduktívnejší hráč olympijského turnaja), ako aj ďalší elitní a vždy spoľahliví veteráni Pavol Demitra a Jozef Stümpel.

Slovenský hokejový tím na ZOH bude mať veľkú silu. Ale objektívne – najmä Kanada a Rusko, ale aj Švédsko, Česko, Fínsko a mladý tím USA majú vo svojom strede viac hráčov, ktorí práve v súčasnosti prežívajú vynikajúce roky svojej kariéry. Na ľade však budú rozhodujúce momentálne výkony. Hneď na úvod turnaja našich hokejistov čakajú Česi, ktorým majú čo vracať – napríklad štvrťfinálovú prehru z Turína 2006... Držme našim palce! Aj obhajoba turínskeho piateho miesta by bola veľkým úspechom.

■ Takýto pohľad by sme radi videli vo Vancouvri čo najčastejšie. Na snímke radosť hokejového tria (zľava) Marián Hossa, Marián Gáborík a Pavol Demitra. FOTO TASR

Počet športovcov v slovenských olympijských výpravách

- ZOH 1994 LILLEHAMMER: 42 športovcov (34 mužov, 8 žien)
- OH 1996 ATLANTA: 71 športovcov (58+13)
- ZOH 1998 NAGANO: 39 športovcov (31+ 8), ďalších osem nesúťažilo
- OH 2000 SYDNEY: 108 športovcov (81+27), ďalší štyria nesúťažili
- ZOH 2002 SALT LAKE CITY: 49 športovcov (37+12), ďalší dvaja nesúťažili
- OH 2004 ATÉNY: 64 športovcov (48+16), ďalší jeden bol pre doping z OH vylúčený
- ZOH 2006 TURÍN: 58 športovcov (46+12), ďalší jeden nesúťažil
- OH 2008 PEKING: 57 športovcov (36+21), ďalší jeden nesúťažil
- ZOH 2010 VANCOUVER: 73 športovcov (41+32)

INDIVIDUÁLNE ESÁ: KUZMINOVÁ, PROCHÁZKOVÁ, MOŽNO ZUZULOVÁ

Individuálne tromfy výpravy budeme mať najmä medzi ženami. Ten azda najväčší v biatlone. Vlačjšia vicemajsterka sveta **Anastasia Kuzminová** už viackrát dokázala, že patrí medzi svetovú špičku. Biatlon je síce nevyspytateľný, ale jej výhodou je, že šancu uspieť má vo viacerých disciplínach. Pravda, je hendikepovaná silvestrovským zranením, pri ktorom si zlomila dve záprstné kostičky. Ale rodáčka z Ruska je veľká bojovníčka, ktorá pre svoju novú vlasť túži vybojovať olympijskú medailu.

Bežkyňa na lyžiach **Alena Procházková** pred rokom vo Whistleri triumfovala v predolympijskej generálke v šprinte. To už samo osebe naznačuje, že by mohla mať tie najvyššie ambície. Podporila ich viacerými poprednými umiesteniami na najkratšej trati aj v olympijskej zime. Pravda, šprint je zradný, plný pádov a kolízií. Treba v ňom mať aj kus šťastia, pretože na nápravu pokazeného nebyva dost času.

Za normálnych okolností by medzi adeptkami na popredné umiestenie bola aj slalomárka **Veronika Zuzulová**, pred dvoma rokmi v koncosezónnom svetovom rebríčku tretia. Prežíva však už druhú smoliarsku zimu. V jej úvode si poranila koleno a aj keď sa zo zranenia vystránila pomerne rýchlo, v pretekoch Svetového pohára dokončila do našej uzávierky len dva slalomy (oba na 15. mieste). Fyzicky a technicky má na špičkový výsledok, ale je otázne, ako sa séria neúspechov podpíše na jej psychike, keď po rebríčkovom páde navyše nastúpi s pomerne vysokým štartovým číslom. Ale slalom vždy predstavuje lotériu, v ktorej je možné všeličo. Na olympiádach obzvlášť.

VÝPRAVA ROZDELENÁ NA DVE SAMOSTATNÉ ČASTI

Výkonný výbor Slovenského olympijského výboru schválil nomináciu na ZOH 14. januára. „Okolo nominácie športovcov veľká diskusia nebola. Viac sme debatovali o návrhoch na nomináciu ich sprievodu. Tam boli požiadavky

■ Víťazka vlačjšej predolympijskej generálky v šprinte bežkyňa na lyžiach vo Whistleri **Alena Procházková**. FOTO TASR

vyššie ako možnosti a pristúpili sme k redukcii niektorých realizačných tímov,“ komentoval na tlačovke schvaľovací proces prezident SOV **František Chmelár**. Ďalej povedal, že tesne pred dnešným 38. valným zhromaždením VV SOV výkonný výbor SOV schválil nomináciu ďalších športovcov, ktorí k tomuto termínu splnia tak kvalifikačné kritériá medzinárodných športových federácií, ako aj nominačné kritériá Slovenského olympijského výboru. To sa v medziobdobí podarilo štvorbobom aj dvojbobom, preto do celkového počtu členov výpravy rátať aj štvoricu bobistov.

Po dnešnej uzávierke slovenskej nominácie by do výpravy ešte teoreticky mohol pribudnúť snoubordista **Radoslav Židek** (striebrný medailista zo ZOH 2006 sa po vynechaní predošlej zime, keď podstúpil tri operácie kolena, aj v olympijskej sezóne na svahoch trápil) a skeletonista **Matúš Školník** (ak mu ako druhému náhradníkovi ponúkne Medzinárodná federácia bobov a skeletonu miestenku), ale vyzerá to nepravdepodobne. Definitívny zoz-

nam nominovaných členov výpravy musia zástupcovia SOV predložiť na akreditačnom mítingu priamo vo Vancouvri 31. januára.

Vzhľadom na to, že horský región **Whistler** je od metropoly provincie Britská Kolumbia **Vancouvru** vzdialený až 125 km, slovenská výprava na ZOH 2010 bude striktné rozdelená na dve časti. V olympijskej dedine vo Vancouvri budú bývať hokejisti, hokejistky a krasokorčuľárka (spolu 45 športovcov) a v olympijskej dedine vo Whistleri biatlonisti, lyžiari, sánkari a bobisti (spolu 28 športovcov).

Vzájomné povzbudzovanie našich športovcov z oboch „koncov“ tak bude logicky obmedzené, pretože obojsmerný prepravný čas sa odhaduje zhruba na päť hodín... Hokejisti a krasokorčuľárka sa do hôr dostanú až po skončení svojho účinkovania (ak to vôbec stihnú) a aj športovci z Whistleru na tom budú podobne. Ešteže v provincii Britská Kolumbia žije niekoľko tisícok Slovákov, takže povzbudzovania z hľadiska sa naši športovci určite dočkajú.

LUBOMÍR SOUČEK

Krst známky k ZOH 2010 aj kolekcie mincí

■ Mincový komplet „pokrstený“ kockami ľadu. FOTO LUBOMÍR SOUČEK

V piatok 15. januára pokrstili olympijskú poštovú známku s vyobrazením štvorbobov a kolekciu slovenských euromincí k ZOH 2010. Poštovú známku v nominálnej hodnote 1 euro a mincový komplet s ôsmimi mincami (2 a 1 euro, 50, 20, 10, 5, 2 a 1 cent) s osobitným žetónom pokrstili kockami ľadu a pohárikom šampanského vedúci olympijskej výpravy SR pre Vancouver 2010 **Igor Nemeček**, vedúci odboru POFIS Slovenskej pošty, a.s. **Martin Vančo**, vedúci marketingového oddelenia Mincovne Kremnica, š.p., **Jaroslav Setnický** a autor známky **Peter Uchnár**.

Slovenská pošta vydáva známky s olympijskou tematikou ku všetkým zimným aj letným olympijským hrám od roku 1994, keď samostatné Slovensko prvý raz štartovalo pod piatimi kruhmi na ZOH v Lillehammeri. Na známke k ZOH vo Vancouvri sú zobrazené štvorboby pri štarte, na obálke prvého dňa sú štvorboby v rýchlej jazde. Na pamätnej pečiatke sú zase štvorboby pri štarte.

Olympijskú kolekciu slovenských mincí vydala Mincovňa Kremnica tretí raz – predtým k ZOH 2006 a k OH 2008. V poradí tretia kolekcia je špecifická tým, po prvý raz obsahuje mince eurozóny, čím je veľmi atraktívna aj pre zahraničných zberateľov. Kolekciu vydali v náklade 25 000 kusov, ďalších 5000 vyrobili vo vysokej kvalite vyhotovenia.

Striebru chýbajú zlato a bronz

Lúskanie abecedy života a športu s vicemajsterkou sveta z roku 2009, biatlonistkou ANASTASIOU KUZMINOVOU

Bola to šťastná zhoda aj neuveriteľných životných okolností, že sa z Anastasie Kuzminovej stala v decembri 2008 slovenská biatlonistka. Vydala sa za izraelského občana Daniela Kuzmina, pôvodom Rusa, ktorý žil a žije, zhodou okolností, v Banskej Bystrici. Anastasia prerušila sľubnú juniorskú kariéru v kombinéze ruskej zbernej. Na návrat do nej po narodení synčeka Jeliseja – v júni 2007 – neboli vhodné okolnosti. Preto sa uchádzala o slovenské občianstvo. Hneď po jeho získaní v decembri 2008 sa zaradila do slovenského biatlonového tímu a na majstrovstvách sveta 2009 v juhokórejskom Pjongčangu získala striebro v behu s hromadným štartom. K nemu pridala zakrátko v ruskej Ufe dva tituly majsterky Európy do 26 rokov.

Podľa písmen abecedy sme pre Anastasiu Kuzminovú vybrali slová, vyjadrujúce určité pojmy a ona rozprávala, čo v nej evokujú.

● **BIATLON:** „Keď to ide nohami, nepodari sa strelecky. Keď sa dobre strelecky pripravím, niečo chýba nohám. Nie vždy sa podarí zvládnuť oboje. Biatlonista musí byť veľký profesionál, alebo veľmi šťastný človek, aby mu to vyšlo a ešte aj hviezdy mu musia byť naklonené. Taký je biatlon, ktorý milujem.“

● **CESTOVNÝ PAS:** „Vybavovanie nového, slovenského pasu, to boli nervy a vyžadovalo si to veľa času. Ale keď ho mám v ruke, má svoju hodnotu, pretože je to cestovný pas krajiny Európskej únie. Nepotrebujem takmer nikde vízum a už sa ničoho nebojím.“

● **DOMOV:** „To je miesto, kam sa chce človek vždy vrátiť. Dobré vie, že ho tam čakajú ľudia, ktorých má rád on a naopak. Nie je to len rodina a príbuzní, ale aj známi a kamaráti.“

■ Anastasia Kuzminová na trati pretekov s hromadným štartom na MS 2009 v Pjongčangu a jej strieborná radosť v cieľi (hore).

● **INTERNET:** „To je závislosť. Keď si na internete idem niečo nájsť, okrem vecí, ktoré treba vybaviť, vždy objavím ešte niečo navyše.“

● **JELISEJ:** „Syn, radosť môjho života.“

● **LYŽA:** „To, čo vezie k víťazstvu.“

● **MANŽEL:** „Pomocník vo všetkom.“

● **MÓDA:** „Taká vec, ktorá sa veľmi rýchlo mení. Nemyslím si, že každá žena musí byť závislá na móde. Každá by ju mala sledovať svojim pocitom. Hlavné je, aby žena našla v sebe har-

ANASTASIA KUZMINOVÁ

Narodila sa 28. augusta 1984 v ruskom meste Tumen ako Šipulinová. Športovať začala ako päťročná. Behala na lyžiach, jej rodičia boli majstri Sovietskeho zväzu v bežecskom lyžovaní i biatlone. Anastasia sa dostala do mládežníckej ruskej biatlonovej zbernej a dosiahla vynikajúce výsledky: bola juniorská a kadetská majsterka sveta v štafetách (2005 a 2003), dvakrát strieborná na kadetských MS 2003, strieborná v štafetách na MSJ 2004, bronzová v šprinte na MSJ 2005, juniorská majsterka Európy 2005 v stíhacích pretekoch, juniorská majsterka Európy 2004 v štafetách. Na ľadovci Dachstein sa počas sústredenia ruskej reprezentácie spoznala s bežcom na lyžiach Danielom Kuzminom, Rusom s izraelským pasom, za ktorého sa vydala v roku 2007 a v decembri toho roka sa presťahovala za ním do Banskej Bystrice. Od apríla 2007 je mama syna Jeliseja. Jej uvoľnenie z Ruskej biatlonovej únie (RBU) pre Slovenský zväz biatlonu podpísal vtedajší prezident RBU Alexander Tichonov 28. apríla 2008 v rakúskom Anife. V decembri 2008 získala slovenské občianstvo. Prvý raz reprezentovala Slovensko 19. decembra 2008 vo Val Martelle v pretekoch Pohára IBU na 7,5 km (11. miesto). O deň neskôr nastúpila v Hochfilzene na beh na 7,5 km, čo bola jej premiéra za Slovensko v SP (36. miesto). Vo februári 2009 získala striebro v pretekoch s hromadným štartom na MS v Pjongčangu. O týždeň neskôr sa stala v Ufe dvojnásobnou majsterkou Európy. V tejto sezóne bola tretia na decembrových pretekoch SP v behu na 15 km v Pokljuke.

móniu aj pri obliekaní. Módu vymýšľajú ľudia zo šoubiznisu.“

● **NÁBOJ:** „To, čo chýba niekedy na víťazstvo. Niekedy je slepý.“

● **NERVY:** „To je to, čo treba ovládnuť na strelnici, aby sa dali dosiahnuť v biatlone dobré výsledky. Niekedy sú také preteky, v ktorých nevie športovec zvládnuť svoje nervy, a preto neukáže to, na čo má. V súkromí som pokojný človek a málokedy ma niečo rozčúli.“

● **ODDYCH:** „Dovolenka na jar, alebo skôr v júni, keď sme s rodinkou na Kamčatke. Bez oddychu sa nedajú dokázať veľké veci. Všetci ho potrebujeme, bez neho sa nedá zregenerovať.“

● **PUŠKA:** „Druhá najdôležitejšia vec v biatlone – prvá sú lyže. Puška – kamarátka, ktorá je síce ťažká na chrbte počas súťaže, omína na ňom, ťažká je niekedy aj v roztrasených rukách pred terčmi, ale mám ju rada. Bojím sa o ňu, aby sa mi nestratila. Treba sa s ňou porozprávať, aby bola ku mne dobrá, poslúchala ma, keď treba. V tejto olympijskej zime nosím ľahšiu pušku na chrbte, lebo mám na nej novú pažbu. Rýchlo som si na ňu zvykla. Cítim, že je časť zo mňa. Rada sa s ňou rozprávam.“

● **REČ:** „Ešte neviem veľmi dobre po slovensky, ale už mi viac prichádzajú na um slovenské ako ruské slovíčka. Keď sa zhovárame s manželom, ľahšie mi je vysvetliť mu niečo po slovensky.“

● **RUSKO:** „Veľký štát, pre mňa najväčší na celom svete. V mojom srdci je z neho najviac môj rodný kraj.“

● **SANITRA:** „Prezident Slovenského zväzu biatlonu. Človek, s ktorým sa mi zatiaľ dobre pracuje v streľbe, čo sa týka psychickej prípravy na ňu.“

● **SNEH:** „Niekedy chýba, to je zlé, niekedy je ho veľa, a to je ešte horšie. Sneh je to, bez čoho nemôže byť biatlon v zime.“

● **SLOVENSKO:** „Krásna krajina, veľa kopcov a veľa dobrých ľudí. Nové miesto v mojom živote, kde žijem s mojou rodinou. Už som sa naučila slovenskú hymnu. Je oveľa ľahšia a kratšia ako ruská.“

● **STRIEBRO:** „Zatiaľ to je moje najvyššie biatlonové ocenenie, medaila z majstrovstiev sveta. Budem však pokračovať v úsilí získať ďalšie cenné kovy. Môjmu striebriu chýbajú dvaja susedia do vitríny, zlato a bronz.“

● **TRÉNING:** „Najdôležitejšia vec prípravy pred sezónou. Ale vlastne aj preteky sú tiež ako tréning na hlavné preteky tejto zimy, ktoré budú na olympiáde. Každé preteky možno brať ako tréning. Záleží však na tom, aký máte cieľ, čo chcete natrénovať v daných pretekoch.“

● **ŤUMEN:** „Mesto s miliónom ľudí. Mesto, v ktorom som sa narodila a rástla.“

● **VARENIE:** „Jedna z mojich najobľúbenejších činností. Rada varím boršč, všeobecne rada

■ Anastasia Kuzminová so synčekom Jelisjom a s korunou najlepšej biatlonistky Slovenska v sezóne 2008/09.

polievky. Doma máme radi pelmene – teda pirohy s mäsom. Rada pripravujem buchtičky s horúcou čokoládou.“

● **VANCOUVER:** „Počas predolympijskej generálky som z dejiska februárových zimných olympijských hier videla len veľké letisko. Priamo do mesta sme sa zatiaľ nedostali. A ešte sme dlho stáli v zápche vo Vancouvri, keď sme minulý marec cestovali na Svetový pohár do Whistleru.“

IVOR LEHOŤAN
FOTO TASR

Silvestrovská zloženina

Vlaňajší Silvester bol pre Anastasiu Kuzminovú smoliarsky. V rakúskom Obertilliachu, kde práve končila na sústredení tréning, si pri páde v zjazde zlomila dve zápästné kostičky na ľavej ruke. Následne podstúpila v rakúskom Lienzi v plnej narkóze operáciu, pri ktorej jej zlomené kostičky spojili titanovými platničkami. Takže na záver abecedného spovedania sa logicky ponúkalo slovo zranenie.

● **ZRANENIE.** „To je pre športovca veľmi ťažká udalosť v jeho kariére. Viem to čerstvo z vlastnej skúsenosti. Po novoročnej operácii jednej zlomenej a jednej nalomenej zápästnej kostičky v ľavej ruke som sa ani nechcela pozrieť na to boľavé miesto. Po silvestrovskom páde počas tréningu sa mi hneď premietalo v hlavu, čo je v mojom súťažnom programe ohrozené, okamžite som si pomyslela, na čo používam ľavú ruku. V živote športovca sa však treba vyrovať aj so zranením. Myslím si, že v sebe mám silu na to, aby som aj túto traumou zvládla a vrátila sa do dobrej formy. Chce to zaťat zuby a bojovať.“

NAJVIAC DÁME TOMU, KOMU DARUJEME NÁDEJ

Henrieta Mičková, Martin Rausch, Jana Kirschner, Alena Heribanová

Spoločnosť AVON Cosmetics sa na Slovensku do boja proti rakovine prsníka zapojila v roku 1998 a počas 12 rokov existencie projektu AVON proti rakovine prsníka sa jej podarilo vyzbierať viac ako 1 mil. eur.

Peňaženka „Nádej“

Písací set „Nádej“

Zápisník „Nádej“

Darujte nádej aj vy. Kúpou symbolov podporíte aktivity zamerané na boj proti rakovine prsníka a pomôžete tým, ktorí to najviac potrebujú. Všetky finančné prostriedky získané predajom symbolov venuje spoločnosť AVON na programy zamerané na boj proti tejto zákernej chorobe.

Symboly si môžete zakúpiť prostredníctvom svojej AVON Lady a svojho AVON Gentlemana alebo si ich môžete objednať na www.zdraveprsnia.sk.

Podporiť tento charitatívny projekt máte možnosť aj priamou platbou na konto verejnej zbierky AVON proti rakovine prsníka, č. ú.: 2000730803/8130.

Viac informácií nájdete na www.zdraveprsnia.sk alebo na infolinke: 02/49 11 00 39

AVON

PROTI
RAKOVINE
PRSNÍKA

LAVAZZA

THE ITALIAN
ESPRESSO EXPERIENCE

www.lavazzacoffee.sk
www.elavazza.sk

“Avion s hrdosťou podporuje Slovenský olympijský tím. Vieme prečo.”

Avion Shopping Park Bratislava je nákupné centrum určené pre rodiny s deťmi. Svojimi aktivitami sa snaží rozvíjať aj pohybové schopnosti malých aj veľkých. Ako jediné nákupné centrum na Slovensku prevádzkuje celoročné kryté klzisko Avion Aréna. Zároveň poskytuje množstvo atrakcií, ktoré pestujú radosť z pohybu. Táto skutočnosť viedla k zahájeniu spolupráce so Slovenským olympijským výborom.

V týchto dňoch návštevníkom centra ponúka jedinečnú atmosféru blížiacich sa olympijských hier. Na ľadovej ploche Avion Arény sa nachádza odpočítavanie dní, ktoré zostávajú do zahájenia XXI. zimných olympijských hier Vancouver 2010.

Atmosféru umocňujú aj expozície Múzea telesnej kultúry SR, ktoré sú umiestnené po centre. Expozície obsahujú jedinečné predmety, ktoré tvorili históriu slovenského športu počas predošlých zimných olympijských hier. Nájdete v nich oblečenie olympionikov zo ZOH v Sapore 1972, ZOH v Sarajeve 1984, ZOH v Lillehammeri 1994 a ZOH v Turíne. Okrem kostýmov sa vo vitrínach expozície nachádzajú aj plyšové maskoty predchádzajúcich olympijských hier či dobové lyže, palice a odevy lyžiarov.

Medzi nesporne zaujímavé prvky expozície patrí najmä súbor hokejok našich najslávnejších hokejistov Dzurilla, Golonku, Faka, Lašáka, Šatana, P. Šťastného a iných. Vo vitríne venujúcej sa krasokorčuľovaniu nechýba rondo Ondreja Nepelu či časť odevu Jozefa Sabovčíka.

Expozícia bude prístupná všetkým návštevníkom Avionu od 15.1. do 28.2. 2010 a vhodne dopĺňa sprievodný program.

Okrem módnjej prehliadky oficiálneho oblečenia slovenských olympionikov na tohtoročných XXI. zimných olympijských hrách vo Vancouveri a autogramiády olympionikov, ktoré sa konali v januári, Avion pripravuje bohatý program na mesiac február. Každý februárový víkend sa budú návštevníci môcť zapojiť do športových aktivít. Celé centrum bude žiť športom. Pri zahájení olympiády cez víkend 13. a 14.2. a tak isto pri záverečnom ceremoniáli cez víkend 27. a 28.2. 2010. Pre najmenších Avion pripravil divadielko Olympiáda zvieratiek. Všetci si môžu vyskúšať zimné športové aktivity na trenažéroch. Nebude chýbať lyžovanie, skok na lyžiach ani korčuľovanie, ktoré si môžete užiť na ľadovej ploche Avion Aréna.

Tešíme sa na Vašu návštevu!
Váš Avion

Hokejové popolušky smerujú do Vancouvru

Ženský hokejový turnaj ZOH 2010 bude prvý raz so slovenskou účasťou

Keby nebol zo súčasnosti, mohol by príbeh o slovenských hokejistkách a ich „zázračnej ceste“ na zimné olympijské hry do Vancouvru vyjsť v knižnej podobe ako rozprávka. Prečo rozprávka? Lebo v nich sa stávajú zázraky! A slovenské hokejistky sa o taký malý hokejový zázrak pričínili svojimi výkonmi na ľade.

Hokejisti sa určite neurazia, ale najcennejšie „klenoty“ v roku osláv osemdesiatin slovenského hokeja pridali do jeho šperkovnice paradoxne slovenské hokejové reprezentantky. Každá z nich by si zaslúžila obrovskú kyticu svojich obľúbených kvetov, pretože samy obdarúvali športovú verejnosť výkonmi a výsledkami, ktoré priam šokovali celý hokejový svet. Ten sotva vie, že slovenským dievčatám, ženám, učarovalo naháňanie puku medzi mantinelmi ani nie pred dvadsiatimi rokmi, presnejšie koncom roka 1991. A realita po sezóne 2008/2009: hokejistky Slovenska budú účastníkmi zimných olympijských hier 2010 vo Vancouvri a ďalší rok absolvujú premiéru v najvyššej svetovej kategórii majstrovstiev sveta!

Slovenské hokejistky šokovali v predošlej sezóne hokejový svet hneď trikrát – po „povinnom“ triumfe na predolympijskej kvalifikácii v Lotyšsku (v troch zápasoch mali skóre 105:2!) postúpili do olympijskej kvalifikácie. V nej ako outsider a najhoršie nasadené družstvo dokázali zvíťaziť

a postúpili na ZOH 2010 v kanadskom Vancouvri! Následne na svetovom šampionáte I. divízie si vybojovali účasť v elitnej kategórii MS!

Dvojnásobný prienik medzi ženskú hokejovú elitu stihli zverenkyne trénera **Miroslava Karafiáta** a jeho spolupracovníkov, medzi nimi neúnavnej manažérky **Lubomíry Kožanovej** za jedinú sezónu. Prítom ešte v roku 2008 hrali len v tretej najvyššej kategórii MS žien... Nie náhodou označil mesačník Medzinárodnej hokejovej federácie IIHF Ice Times výsledky slovenských hokejových reprezentantiek v ročníku 2008/2009 za zázrak.

NAJVÄČŠIE PREKVAPENIE

„Slovenky šokovali hokejový svet – postúpili na olympiádu“, „Radosť slovenských hokejistiek – budú hrať na ZOH 2010“ alebo „Z Bad Tölzu do Vancouvru Slovenky bez straty kvetinky!“ – takéto a podobné titulky oznamovali svetu spanilú jazdu Sloveniek v novembri 2008 na ľade v nemeckom Bad Tölzi. Jej výsledkom bol historický postup na ZOH 2010. Autori nezabudli pripome-

Zaujímavosti o slovenskom ženskom hokeji

■ Historická premiéra ženského ľadového hokeja na Slovensku bola 28. novembra 1991 v Žiline. Domáce hokejistky zdolali HŠ Slovan Bratislava 8:0 a o deň neskôr v odvete 10:1

■ Prvé medzištátne stretnutia absolvovali slovenské hokejistky v Česku 13. a 14. novembra 1993 proti domácej reprezentácii s výsledkami 4:1 a 2:4. Odveta sa hrala 25. a 26. marca 1994 v Prievdizi s výsledkami 2:5 a 3:2.

■ Premiéra hokejistiek SR na turnaji B-kategórie ME v marci 1995 v Dánsku – 4. miesto

■ Po troch tretích miestach v II. divízii MS prišlo v júli 2005 ku kľúčovému kroku - k založeniu centra reprezentácie žien v Bratislave pod hlavičkou HC Slovan Bratislava. Pri zrode myšlienky stál prezident SZLH Juraj Široký. Vytýpované hráčky sa presťahovali do Bratislavy a zapojili sa do každodennej sústredenej športovej prípravy.

■ V roku 2008 slovenské hokejistky vyhrali turnaj II. divízie MS v Pchjongjangu (KĽDR), aj kvalifikačný turnaj na ZOH 2010, ktorý sa hral v Bad Tölzi.

■ V roku 2009 hokejistky SR vyhrali turnaj I. divízie MS v Grazi a postúpili do elitnej kategórie.

núť, že „v neuveriteľnej kvalifikácii“ Slovenky, sedemnásť na svetovom rebríčku IIHF, predstihli rankingovo oveľa vyššie postavené družstvá Nemecka (7.), Kazachstanu (10.) aj Francúzska (11.). „To samo osebe je neuveriteľný čin. Ktoši zabudol povedať, že Slovenky vstupovali do kvalifikácie ako veľký outsider, ale teraz postupujú na olympiádu ako najväčšie prekvapenie ženského hokeja! Áno, bol to nezabudnuteľný výlet pre Slovenky, aj keď je to len začiatok ich olympijskej cesty.“

„Priznám sa, že keď sme s dievčatami sedeli po zápase olympijskej kvalifikácie v nemeckom Bad Tölzi po druhom víťaznom zápase a bolo jasné, že máme na dosah historický úspech, dievčatá tam spomenuli aj paralelu s filmovou komédiou *Kokosy na snehu* o jamajských bobistoch,“

Ženský olympijský turnaj

Osmička družstiev na ZOH vo Vancouvri bude rozdelená do dvoch základných skupín, z ktorých ďalej postúpia prvé dve do semifinále. Na zvyšné tímy čakajú súboje o 5. – 8. miesto. Slovenky sa predstavia v základnej A-skupine spolu s Kanadou (úvodný zápas proti domácejmu tímu odohrajú 13. februára v 18-tisícovom domovskom stánku tímu NHL Vancouvru Canucks – v Canada Hockey Place, kde inak budú hrať muži), Švédskom a Švajčiarskom.

Zloženie základných skupín hokejového turnaja žien na ZOH 2010 – A-skupina: Kanada, Švédsko, Švajčiarsko, Slovensko, B-skupina: USA, Fínsko, Rusko, Čína.

■ Program tímu hokejistiek SR v základnej A-skupine – sobota 13. februára: Kanada – Slovensko (17.00 h miestneho času, t. j. v nedeľu 14. 2. o 1.00 h SEČ), pondelok 15. februára: Švédsko – Slovensko (19.00, t. j. v utorok 16. februára o 4.00 h SEČ), streda 17. februára: Slovensko – Švajčiarsko (19.00 h, t. j. vo štvrtok 18. 2. o 4.00 h SEČ).

zaspomínal si na historický úspech tréner našej reprezentácie tréner **Miroslav Karafiát**.

Prezident SZLH **Juraj Široký** v príhovore na zasadnutí rady SZLH v roku 2009 konštatoval, že najväčšou pýchou slovenského hokeja v poslednej predolympijskej sezóne bolo reprezentačné družstvo žien. „Cesta systematickej práce, na ktorú sme sa vydali pred štyrmi rokmi na báze sústredenia najlepších slovenských hráčok pod hlavičkou výcvikového centra HC Slovan ženy v Bratislave, nám priniesla neuveriteľne bohatú úrodu v podobe historického postupu na ZOH 2010 a postupu medzi absolútnu svetovú špičku na majstrovstvách sveta v roku 2011. Ak by sme sa na výsledky našich žien pozreli rečou čísel, zistíme, že z dvadsiatich zápasov v sezóne 2008/2009 vyhrali zverenkyne trénera Karafiáta sedemnásť a dokázali sa zapísať aj do Guinnessovej knihy rekordov, keď v prvej fáze olympijskej kvalifikácie deklasovali hráčky Bulharska 82:0. Úspechom na ženskom ľade bolo aj získanie organizácie majstrovstiev sveta junioriek do 18 rokov, ktoré usporiadame u nás v apríli 2010.“

PETER DOBIAŠ

(v texte boli použité pasáže z knihy „80 rokov slovenského hokeja“)

Zápis do Guinnessovej knihy rekordov

Víťazstvo Slovieniek 82:0 nad Bulharskom na predolympijskej kvalifikácii v lotyšskej Liepaji zaujalo aj zosťavovateľov Guinnessovej knihy svetových rekordov. Na oficiálnom medzinárodnom hokejovom stretnutí sa totiž dovtedy a ani odvtedy taký výrazný výsledok nezrodil! Kapitánka reprezentácie **Zuzana Moravčíková** si na „guinnessovsky“ zápas spomenula takto: „Stretnutie malo spád a góly pribúdali rekordne rýchlo. Niekedy som mala pocit, že som ešte nestihla ísť vystriedať a už padol ďalší gól...“

Výsledok hovorí za všetko. Pre zaujímavosť – v 5:44 min. bolo 10:0, 10:48 min. 20:0, 18:49 min. 30:0, 28:12 min. 40:0, 36:21 min. 50:0, 43:06 min. 60:0, 52:10 min. 70:0, 58:44 min. 80:0! To už nebola ani hra mačky s myšou... Na góloch sa podieľalo 14 hráčok, najviac ich nasúkali **Janka Čulíková** (na fotografii Jána Súkupa) 10 a **Veličková** 9. Naše, samozrejme, potrestali aj všetkých sedem vylúčení Bulhariiek, navyše dva góly v závere dosiahli z trestných strielaní a tri do opustenej bránky. Desať sekúnd pred koncom inkasovali tresty do konca zápasu naša **Džurnáková** a **Bulharka Lisičková**. Stalo sa tak po ostrom zákroku **Bulharky na Országhovú**. **Branárka Kvaková** nemala v stretnutí ani jeden zásah...

Na 38. valnom zhromaždení Slovenského olympijského výboru, ktoré sa koná práve dnes, okrem definitívneho schválenia zloženia Slovenskej výpravy na ZOH 2010 aj odovzdajú výročné ocenenia SOV a množstvo vyznamenaní SOV. Dvomi vyznamenanými – **PAVLOVI HANDZOVI** aj **MARTE HÁJKOVEJ** – boli Zlaté kruhy SOV odovzdané už v predstihu pri príležitosti osláv 50. výročia telovýchovného lekárstva na Slovensku. Zverejňujeme prehľad všetkých výročných ocenení SOV za rok 2009 a troch stupňov vyznamenaní, ktoré dnes odovzdajú na 38. VZ SOV.

VÝROČNÉ OCENENIA SOV 2009

■ **TROFEJ SOV** (ocenenie inštitúcie za aktuálny prínos v propagácii olympijského hnutia a prehľbovaní jeho vplyvu na šport a kultúru) – **FAKULTA TELESNEJ VÝCHOVY A ŠPORTU UK BRATISLAVA**

■ **CENA VLADIMÍRA ČERNUŠÁKA** (ocenenie za propagáciu a šírenie olympijských myšlienok najmä v pedagogickom procese) – **OTTO KRAJNÁK**

■ **CENA RADOVANA KAUFMANA** (za celoživotné pôsobenie v súlade s princípmi humanizmu) – in memoriam **JULIUS KOZMA**

■ **CENA MATYLDY PÁLFOVEJ** (ocenenie ženy za športové výsledky, aktivitu v športe a v olympijskom hnutí) – **ANNA PASIAROVÁ**

■ **CENA PAVLA SCHMIDTA** (ocenenie za výkon roka v olympijskej disciplíne) – **FUTBALISTI SLOVENSKA**

■ **CENA ONDREJA NEPELU** (ocenenie pre mladého športovca, u ktorého sa výrazne prejavila športová perspektíva) – **MATEJ BEŇUŠ**

■ **CENA JANKA ZACHARU** (ocenenie trénera mládeže, ktorý dlhodobo aj aktuálne dosahuje prenikavé výsledky) – **VINCENT KEKELI**

■ **CENA MIRA PROCHÁZKU** (ocenenie za celoživotnú propagáciu športu a olympizmu prostriedkami literatúry a publicistiky) – **MARIÁN ŠIMO**

■ **CENA LADISLAVA CHUDÍKA** (ocenenie za dramatické diela, propagujúce šport a olympizmus) – **STANISLAV ŠTEPKA**

VYZNAMENANIA SOV

■ **ZLATÉ KRUHY SOV:** **JÁN MITOŠINKA**

■ **STRIEBORNÉ KRUHY SOV:** **ĽUDOVÍT KILÁR**

■ **BRONZOVÉ KRUHY SOV:** **DÁŠA BAJOVÁ, STANISLAV DUTKA, VLASTA FIALOVÁ, DUŠAN JURŠÍK, VILIAM LENDEL, JÁN MAGDOŠKO, MICHAL MIHÁL, ŠTEFAN PIPA, FRANTIŠEK RÉVESZ, JURAJ SINAY, ALEXANDER SLAFKOVSKÝ**

Značka Zlatý bažant novým hlavným partnerom SOV

■ *So šekom na Zlatý bonus zľava hokejistky **Zuzana Moravčíková**, **Jana Kapustová**, prezident SOV **František Chmelár**, strelci **Danka Barteková**, **Jozef Gónci** a generálna riaditeľka spoločnosti **Heineken Slovensko**, a. s. **Door Plantengová**.*

FOTO ŠTARTFOTO/JÁN SÚKUP

Značka **Zlatý bažant**, ktorá je súčasťou jednej z najväčších pivovarníckych skupín na svete **Heineken N. V.**, je novým hlavným partnerom Slovenského olympijského výboru v olympijskom cykle 2009 – 2012. Zlatý bažant a SOV oznámili partnerstvo pod spoločnou myšlienkou „**Reprezentujeme Slovensko**“ pri príležitosti podpisu zmluvy na tlačovej konferencii v Ori-

nálnom pube **Svet na Gorkého** ulici 8. októbra v Bratislave. Zároveň predstavitelia spoločnosti prezentovali **Zlatý bonus** vo výške 33 300 EUR (vyššie milióna korún), ktorý značka **Zlatý bažant** nad rámec hlavného partnerstva vypísala osobitne pre slovenských víťazov na ZOH 2010 vo Vancouveri, resp. na OH 2012 v Londýne. V prípade, že by na jednej či druhej olympiáde získalo zlatú medailu viac našich športovcov, Zlatý bonus si medzi sebou rozdelia rovnomerným dielom. (sou)

ŠPORT EXTRA – OLYMPIJSKÁ REVUE, príloha Slovenského olympijského výboru v spolupráci so Slovenskou olympijskou marketingovou, a. s. Vydáva Šport press, s. r. o., **Ilkovičova 34, 842 28 Bratislava**. Riaditeľ: **Mgr. MARIAN ZIMA**. Šéfredaktor: **ZDENO SIMONIDES**. Zostavovateľ: **ĽUBOMÍR SOUČEK**. Editor: **MILAN VRANKA**. Grafická úprava: **RICHARD PETRAKOVÍČ**. Obálka a vnútorný layout: **ARTWELL DESIGN**. Jazykový redaktor: **JURAJ PODOLAN**. Tlač: **MERKANTIL**, s. r. o, Trenčín. Uzavierka 1. čísla 2009: 18. januára 2010. Samostatne nepredajné.

Medaila len zo štafety

Slovenské lyžovanie má veľkú tradíciu, ale zatiaľ len jeden náš lyžiar (ak nerátame turínske striebro Žideka v snoubordingu, ktorý je na ZOH súčasťou lyžovania, ale predsa len je to čosi iné) má v zbierke olympijskú medailu. V Česku pôsobiaci rodáčka z Kremnice Gabriela Svobodová-Sekajová (dnes sa volá Soukalová) v Sarajeve 1984 prispela k strieburu štafety ČSSR na 4x5 km. Napriek tomu Slováci napísali pod piatimi kruhmi niekoľko pekných lyžiarskych kapitol.

Ako prvý slovenský lyžiar sa na olympiáde výraznejšie presadil bežec Lukáš Michalák ešte na posledných predvojnových ZOH. V Ga-Pa 1936 bol členom piatej štafety ČSR a na 18 km skončil desiaty. Tieto jeho výsledky ostali dlho neprekonané. Umiestenie v prvej desiatke individuálnej lyžiarskej súťaže je dodnes pre Slovensko sviatkom, veď v histórii ich evidujeme len trinásť. A z umiestenia v prvej šestke tímovej súťaže sa doteraz tešilo len osem Slovákov.

Najúspešnejšiu bilanciu má už spomínaná jediná slovenská lyžiarska medailistka zo ZOH Gabriela Soukalová-Svobodová-Sekajová (nar. 27. februára 1953 v Kremnici). Pravda, treba povedať, že všetky jej najlepšie umiestenia pochádzajú z pretekov štafiet na 4x5 km – sólovo sa zďaleka tak nepresadila. Na ZOH bola najprv v Innsbrucku 1976 členkou šiestej, potom v Lake Placide 1980 štvrtej a napokon v Sarajeve druhej najlepšej štafety vedno so Švubovou i s hviezdami Jeriovej a Paulů. Už na MS 1974 vo Falune ešte ako Sekajová bola členkou bronzovej štafety, takže je aj vôbec prvou slovenskou lyžiarskou medailistkou zo svetového šampionátu. „Prvý úspech prišiel rýchlo a ľahko. Vtedy som trénovala málo a zdalo sa mi, že všetko pôjde samo. Lenže potom som veľa rokov márne čakala na niečo podobné. Trénovala som stále viac a viac, ale mojím maximom za tie roky bolo jedno druhé miesto v pretekoch SP. Pri tréningovej drine ma držala už len myšlienka na olympiádu v Sarajeve. Tam som sa po desiatich rokoch znovu dočkala veľkej medaily. Bol to najsilnejší zážitok v mojej kariére,“ vyznala sa po rokoch. Mimochodom, dnes je v českom Jablonci trénerkou biatlonu...

Individuálne sa na ZOH zo Slovákov najviac

presadili dvaja zjazdári. Janka Gantnerová-Šoltýsová si v zjazde v Sarajeve vyjzdila piate miesto. Ďalšia pretekárka z veľmi silného tímu slovenského trénera Pavla Šťastného Olga Charvátová tam získala dokonca bronz. Ešte lepšiu formu mala Janka v Lake Placide 1980, ale po predošlých dvoch pódiových umiesteniach v pretekoch SP skončila na ZOH „len“ desiaty. „V tých pretekoch zohrával veľkú úlohu meniaci sa víťaz. Mňa zabrzdil na rovine, kde som v porovnaní so súperkami veľmi stratila,“ ľutuje dodnes.

Rovnako piaty, ale v kombinácii, skončil v Calgary 1988 zjazdár Peter Jurko. V Calgary sa našim mladým zjazdárom vôbec mimoriadne darilo – v kombinácii bol ôsmy Adrián Bireš a medzi ženami šiesta Lucia Medzihradská. Tá v zjazde dokonca útočila na medailu. Na poslednom medzičase bola štvrtá a namerali jej tam najvyššiu momentálnu rýchlosť, ale na poslednom skoku ju rozhodilo a po chybe klesla až na desiate miesto.

Z posledného obdobia sú najlepšimi výsledkami dve ôsme miesta z Turína 2006. Na tratiach v Pragelate skončil Martin Bajčičák v skiatlone ôsmy a rovnaké umiestenie dosiahol aj v tímovom šprinte spolu s Ivanom Bátorym. Ten si na ZOH 2010 pripíše už piaty olympijský štart, čím vyrovná slovenské historické maximá sánkarky Márie Jasenčákovej a plavkyne Martiny Moravcovej.

Aby sme boli úplní, musíme pripomenúť aj trénerský podiel Slováka Jána Tanczosa na bronzovej družstve skokanov ČSFR na lyžiach v Albertville 1992. Dvaja členovia družstva (Jiří Parma a František Jež) navyše v tom čase pôsobili v ASVŠ Dukla Banská Bystrica.

LUBOMÍR SOUČEK

■ Gabriela Svobodová-Sekajová (dnes Soukalová - druhá zľava) s olympijským striebrom zo Sarajeva 1984 v spoločnosti kolegýň zo štafety Jeriovej, Paulů a Švubovej. FOTO ARCHÍV

LYŽIARSKÉ VRCHOLY NA ZOH

KOLEKTÍVNE:

STRIEBRO:

GABRIELA SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ – beh, štafeta na 4x5 km (Sarajevo 1984)

4. MIESTO:

GABRIELA SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ – beh, štafeta na 4x5 km (Lake Placid 1980)

5. MIESTO:

LUKÁŠ MICHALÁK – beh, štafeta na 4x10 km (Ga-Pa 1936)

6. MIESTO:

GABRIELA SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ, ANNA PASIAROVÁ – beh, štafeta na 4x5 km (Innsbruck 1976)

JÁN KLIMKO, LADISLAV PATRÁŠ – severská kombinácia, družstvá (Calgary 1988)

JOZEF KOVARÍK – severská kombinácia, družstvá (Albertville 1992)

ALŽBETA HAVRANČÍKOVÁ, LUBOMÍRA BALÁŽOVÁ – beh, štafeta na 4x5 km (Albertville 1992)

INDIVIDUÁLNE:

5. MIESTO:

JANKA GANTNEROVÁ-ŠOLTÝSOVÁ – zjazdové, zjazd (Sarajevo 1984)

PETER JURKO – zjazdové, kombinácia (Calgary 1988)

6. MIESTO:

LUCIA MEDZIHRADSKÁ – zjazdové, kombinácia (Calgary 1988)

8. MIESTO:

ADRIÁN BIREŠ – zjazdové, kombinácia (Calgary 1988)

ALŽBETA HAVRANČÍKOVÁ, beh, 15 km voľne (Lillehammer 1994)

MARTIN BAJČIČÁK – beh, skiatlon (Turín 2006)

MARTIN BAJČIČÁK, IVAN BÁTORY – beh, tímový šprint (Turín 2006)

9. MIESTO:

DAGMAR KUZMANOVÁ – zjazdové, slalom (Innsbruck 1976)

DAGMAR KUZMANOVÁ – zjazdové, obrovský slalom (Innsbruck 1976)

10. MIESTO:

LUKÁŠ MICHALÁK – beh, 18 km (Ga-Pa 1936)

JANKA ŠOLTÝSOVÁ – zjazdové, zjazd (Lake Placid 1980)

LUCIA MEDZIHRADSKÁ – zjazdové, zjazd (Calgary 1988)

JAROSLAVA BUKVAJOVÁ – beh, 15 km klasicky (Nagano 1998)

ŠTYRI ÚČASTI NA ZOH

ALŽBETA HAVRANČÍKOVÁ – beh 1988/92/94/98

IVAN BÁTORY – beh 1994/98/2002/06

TRI ÚČASTI NA ZOH

GABRIELA SVOBODOVÁ-SEKAJOVÁ – beh 1976/80/84

JANKA GANTNEROVÁ-ŠOLTÝSOVÁ – zjazdové 1976/80/84

LUBOMÍRA BALÁŽOVÁ – beh 1988/92/94

LUCIA MEDZIHRADSKÁ – zjazdové 1988/92/94

JAROSLAVA BUKVAJOVÁ – beh 1994/98/2002

MARTIN BAJČIČÁK – beh 1998/2002/06

MATADOR Group má ambíciu získať pevné miesto na stredoeurópskom automobilovom trhu v pozícii systémového dodávateľa automobilových dielcov. V súčasnosti sa zaoberá výrobou lisovaných a zvaraných sériových dielcov v spoločnosti Matador Automotive Vrábľa, zákazkovou strojárskou výrobou, návrhmi a riešeniami v oblasti automatizácie a robotizácie v strojárkej výrobe v ďalšom podniku skupiny Matador Automotive Dubnica nad Váhom a konštrukčno-dizajnéorskými aktivitami podielom v spoločnosti Aufeer Design v Českej republike. Víziou skupiny je vybudovanie spoľahlivého, technologicky špičkového vybaveného dodávateľa sériových dielcov pre automobilový priemysel s vlastným vývojovým a konštrukčným zázemím.

SLOVENSKO
Olympijský tím
Vancouver 2010

Hlavný partner
Slovenského olympijského výboru
a Slovenského olympijského tímu
Vancouver 2010

 Matador[®]
GROUP

Medailové šteklenia

Slovenský biatlon má zo zimných olympiád v ére našej štátnej samostatnosti spomedzi športových odvetví najsilnejšie zážitky. Na všetkých štyroch siahali naši reprezentanti v tomto športe (v prvých troch prípadoch ženy, v tom poslednom muž) na olympijské kovy a na všetkých dosiahli aspoň v jednej disciplíne umiestenie v prvej šestke (v Nagane 1998 dokonca dve štvrté miesta).

Silná generácia na čele s triom **Martina Halinárová-Schwarzbacherová-Jašicová, Soňa Mihoková** a **Anna Murínová**, doplneným v Nagane 1998 o **Tatianu Kutlíkovú** a neskôr v Salt Lake City 2002 o **Marcelu Pavkovčekomú**, „štekli-la“ v olympijských súťažiach medaily. To isté sa v Turíne 2006 nečakane darilo aj **Marekovi Matiaškovi**.

Už v Lillehammeri 1994 pozoruhodný výkon predviedla **Martina Jašicová**, ktorá na 15 km trati skončila šiesta. Len jeden podarený zásah terčika navyše jej chýbal na to, aby získala historickú prvú olympijskú medailu pre samostatné Slovensko. Azda najpamätnejšie však zostávajú prvé dva úseky štafety v Nagane, po ktorých Slovenky viedli. **Tatiana Kutlíková** sa však na treťom úseku v súboji s terčikmi v polohe postojacky vytrápila a musela absolvovať dva trestné okruhy. Tým Slovensko vycúvalo z medailových pozícií a skončilo štvrté. Rovnako aj **Soňa Mihoková** v pretekoch na 7,5 km. Na bronz jej chýbalo necelých desať sekúnd.

Bývalý reprezentačný tréner žien, dnes šéf biatlonového zväzu **Juraj Sanitra** však doteraz tvrdí, že najbližšie mala slovenská štafeta k medaile na ZOH v Salt Lake City 2002. Tam pre zmenu zaváhala na strelnici **Pavkovčekomú** a musela absolvovať trestný okruh. Štafeta napokon skončila piata.

Vďaka tejto generácii sa slovenský biatlon postaral v Lillehammeri (spoločne s družstvom hokejistov, ktoré tiež skončilo šieste), Nagane aj v Salt Lake City o najlepšie výsledky celej slovenskej výpravy. Okrem toho **Jašicová** získala v Lillehammeri historicky prvý slovenský olympijský bod na ZOH. Pod tromi menami sa rode-ná Oravčanka dovedna šesťkrát prebila do prvej desiatky výsledkovej listiny, čo sa na zimných olympijských hrách doteraz nepodarilo žiadne-

mu inému Slovákovi. Okrem toho na tratiach vo Whistleri bude vo februári 2010 štartovať už na svojej piatej olympiáde, čím vyrovná absolútny slovenský rekord v počte účasti na ZOH. **Mihoková** a **Murínová** boli v prvej desiatke štyrikrát – trikrát v štafete a raz v pamätných naganých pretekoch na 7,5 km, kde sa všetky tri naše esá zmeslili na horné priečky (4. Mihoková, 7. Schwarzbacherová, 9. Murínová). Tento kúsok nemá v histórii slovenského športu obdobu.

Popri ženských biatlonových zápisoch do kroník sa pod vlajkou s piatimi kruhmi blysl aj dvaja muži s malokalibrovkami na chrbte: **Marek Matiaško** a **Peter Zelinka**. Zelinka, rodák z Častej, ktorého talent podchytili v Dukle Banská Bystrica, bol najlepším slovenským biatlonistom vo federálnej ére. Šieste miesto v behu na 10 km v Lake Placide 1980 a podiel na rovnakom umiestnení československej štafety v Sarajeve 1984 ho dlho držali na výslni hitparády úspechov – až pokým sa neblysol **Marek Matiaško**. Ten ťahal trň z päty slovenskému biatlonu na olympiáde v Turíne 2006, keď senzačne striedal a bežal na 20 km a skončil piaty, s čím nikto nepočítal.

Hodno pripomenúť, že historicky prvý Slovák, ktorý štartoval na ZOH, bol rodák z **Vážca Ján Húška** v Sappore 1972. Nová generácia Slovákov sa začala presadzovať výraznejšie až pred olympiádou v Turíne. Tam sa prvý raz v histórii hier predstavila aj mužská štafeta spod Tatier.

Na olympijských úspechoch – keď hovoríme o umiestnení v prvej desiatke – sa podieľali ako tréneri **Ladislav Mundil**, Zelinkov kouč, ďalej **Juraj Sanitra**, **Roman Schwarzbacher**, **Milan Gašperčík** a **Gustáv Schlank**.

IVOR LEHOŤAN
FOTO ŠTARTFOTO/
JÁN SÚKUP, PETER POSPÍŠIL

■ **Martina Jašicová**, šiesta v Lillehammeri 1994 na 15 km.

■ **Soňa Mihoková**, štvrtá v Nagane 1998 na 7,5 km (a štvrtá aj so štafetou).

■ **Marek Matiaško**, piaty v Turíne 2006 na 20 km.

BIATLONOVÉ VRCHOLY NA ZOH

KOLEKTÍVNE

4. MIESTO

MARTINA SCHWARZBACHEROVÁ, ANNA MURÍNOVÁ, TATIANA KUTLÍKOVÁ, SOŇA MIHOKOVÁ – štafeta na 4x7,5 km (Nagano 1998)

5. MIESTO

MARTINA JAŠICOVÁ, ANNA MURÍNOVÁ, MARCELA PAVKOVČEKOVÁ, SOŇA MIHOKOVÁ – štafeta na 4x7,5 km (Salt Lake City 2002)

6. MIESTO

PETER ZELINKA – štafeta na 4x7,5 km (Sarajevo 1984)

10. MIESTO

ANNA MURÍNOVÁ, MARCELA PAVKOVČEKOVÁ, MARTINA HALINÁROVÁ, SOŇA MIHOKOVÁ – štafeta na 4x6 km, (Turín 2006)

INDIVIDUÁLNE

4. MIESTO

SOŇA MIHOKOVÁ – 7,5 km (Nagano 1998)

5. MIESTO

MAREK MATIAŠKO – 20 km (Turín 2006)

6. MIESTO

MARTINA JAŠICOVÁ – 15 km (Lillehammer 1994)

PETER ZELINKA – 10 km (Lake Placid 1980)

7. MIESTO

MARTINA SCHWARZBACHEROVÁ – 7,5 km (Nagano 1998)

9. MIESTO

ANNA MURÍNOVÁ – 7,5 km (Nagano 1998)
MARTINA JAŠICOVÁ – 15 km (Salt Lake City 2002)

ŠTYRI ÚČASTI NA ZOH

MARTINA JAŠICOVÁ – SCHWARZBACHEROVÁ – HALINÁROVÁ – 1994/1998/2002/2006
SOŇA MIHOKOVÁ - 1994/1998/2002/2006

TRI ÚČASTI NA ZOH

ANNA MURÍNOVÁ - 1998/2002/2006
TATIANA KUTLÍKOVÁ – 1994 (ako bežkyňa na lyžiach), 1998 a 2002 (ako biatlonistka)

BRITSKÝ POP

TALIANSKY ÚČES

NEMECKÁ PRESNOŠŤ

SLOVENSKÝ

Historický rekord Jasenčákovvej

Na záver nášho seriálu, mapujúceho pred februárovými zimnými olympijskými hrami vo Vancouvri vrcholy účasti Slovákov na doterajších ZOH, sme si nechali takpovediac menšie športy – boby, sánkovanie a short track. V nich síce Slovákom výrazný úspech zatiaľ chýba a pravdupovediac, v boboch a v short tracku aj dlhšia tradícia, ale v sánkovaní sa zrodil jeden slovenský historický rekord. Mária Jasenčáková sa v období rokov 1980 – 1998 zúčastnila dovedna na piatich ZOH! Tento náš „olympijský rekord“ až v Pekingu 2008 vyrovnala plavkyňa Martina Moravcová. Zo zimných športovcov by sa to teraz vo Vancouvri malo podariť bežcovi na lyžiach Ivanovi Bátorymu a biatlonistke Martine Halinárovej. Päť olympijských účastí – to je naozaj obdivuhodné.

SÁNKOVANIE: VRCHOLOM DVE DEVIATE MIESTA

Súčasná generálna sekretárka Slovenského zväzu sánkarov **Mária Jasenčáková** (nar. 21. 10. 1957 v Poprade) nebude chýbať ani vo Vancouvri – samozrejme, už nie ako pretekárka. Od roku 2006 je členkou exekutívy Medzinárodnej sánkarskej federácie (FIL), takže na ZOH 2010 bude z tohto titulu. Jej zvolenie do FIL odráža medzinárodné uznanie ženy, ktorej reprezentačná kariéra trvala dvadsať rokov. Treba však pripomenúť, že najväčšie úspechy v toboganoch dosiahla mimo olympiád. Dvakrát sa radovala z víťazstva v pretekoch Svetového pohára (ako dodnes

výpravy). Rovnako ako títo dvaja, aj **Jaroslav Slávik** (bronzový medailista z ME 2004 v Oberhofe) a **Veronika Sabolová** štartovali na ZOH v Salt Lake City aj v Turíne, ale nedosiahli výraznejší výsledok. Ostatní naši sánkarski olympionici sa na hrách zúčastnili len raz. Kým Sabolová bude jazdiť aj na ZOH 2010, ani jeden z tria chlapov už nesúťaží. Mick však bude všetko dianie okolo whistlerského toboganu intenzívne sledovať ako reprezentačný tréner.

Je zaujímavé zmieniť sa aj o rodákovi zo Spišskej Novej Vsi **Miroslavovi Zajoncovi**, ktorý po emigrácii reprezentoval v Calgary 1988 USA v dvojici s Nardiellom. Na olympiáde síce neuspel (11. miesto), ale zato sa v roku 1983 vo farbách Kanady stal majstrom sveta!

Majkiných päť olympiád

„Našťastie, v mojom prípade sa spojilo viacero priaznivých okolností. ZOH v Lake Placide i v Sarajeve som absolvovala v období, keď som sa venovala vlastne len štúdiu a športu, životné starosti ma netrápili. Po neúčasti v Calgary som predpokladala, že štart v Albertville 1992 bude mojou olympijskou rozlúčkou. Ale vznik samostatnej Slovenskej republiky mi vdýchol novú motiváciu. Tá ma dovedla do Lillehammeru. A potom, hoci som už mala po štyridsiatke, ma zase veľmi motivovalo Nagano. V Japonsku som nikdy predtým nebola a veľmi som ho chcela navštíviť. Navyše som si uvedomila, že piatou účasťou môžem utvoriť historický slovenský rekord. Tak som potiahla ešte štyri roky, hoci som už musela trénovať popri zamestnaní,“ sumarizuje päťnásobná olympionička v sánkovaní „Majka“ Jasenčáková.

končinách už strašne vzdialená, sa stal bývalý vzpierač **Milan Jagnešák**. Prvé „rozumy“ o tom, ako to v toboganoch vlastne chodí, získaval od sánkarky Jasenčákovvej. Postupne sa mu podarilo „zblbnúť“ partiu ďalších ľudí – z nej to do dnes v ľadovom koryte ťahá s **Róbertom Kresťankom** (z našich bobistov len oni dvaja majú na konte štarty na dvoch ZOH). Výsledok? Slováci sa senzačne prebojovali do Salt Lake City 2002! V súťaži dvojbobov si Jagnešák s Kresťankom vyjzdili 32. miesto, v štvorboboch v partii s finančníkom **Braňom Prieložným** a s atletickým olympionikom zo Sydney 2000 **Mariánom Vanderkom** 24. miesto. Mimochodom, Vanderka sa stal prvým a zatiaľ jediným Slovákom, ktorý štartoval na OH i ZOH.

V Turíne 2006 si slovenskí bobisti olympijskú účasť zopakovali. Už s výsledkami o niečo lepšími. **Milan Jagnešák** v dvojboje s **Viktorom Rajekom** obsadil 25. miesto, štvorbob **Jagnešák, Benda, Rajek, Kresťanko** skončil na 20. mieste. Vo Vancouvri 2010 napíšu bobisti už tretí diel svojej olympijskej účasti. Tomu by v roku 1998 neveril nikto... Pritom o mieste v kvartete pre ZOH sa usilujú aj vzpieračský exmajster sveta i Európy **Martin Tešovič** a olympionik v atletike **Marcel Lopuchovský**! Po exotických začiatkoch sa boby u nás stali „vážnym“ športom.

SHORT TRACK: LEN SYMBOLICKÁ ÚČASŤ

V short tracku, čiže v rýchlokoryčovníctve na krátkej dráhe, je výpočet slovenských vrcholov totožný s doterajšou účasťou našincov (resp. našinca) na hrách – teda veľmi skromný. Až sa žiada povedať symbolický. Pod piatimi kruhmi sa v tomto mladom športovom odvetví totiž predstavil zatiaľ len Slováčok – **Matúš Užák**. Súčasný tréner reprezentácie štartoval na ZOH 2002 i 2006, pričom jeho maximom bolo turínske 29. miesto na 1000 m. Pri ďalších piatich súťažných vystúpeniach sa mu už ani raz nepodarilo postúpiť z rozjázdu. Pokus kvalifikovať sa na ZOH 2010 nevyšiel žiadnemu z jeho nástupcov, takže v tomto športe Slovensko vo Vancouvri nebude mať zastúpenie.

LUBOMÍR SOUČEK

■ Mária Jasenčáková na svojej piatej olympiáde.

FOTO ŠTARTFOTO

jediná sánkarka zo Slovenska) a na ME 1984 skončila štvrtá.

Pod piatimi kruhmi debutovala Jasenčáková v Lake Placide 1980. Tam dosiahla aj svoj najlepší olympijský výsledok 9. miesto. Ďalšie štarty absolvovala na ZOH 1984 v Sarajeve (12. miesto), 1992 v Albertville (20. miesto), 1994 v Lillehammeri (15. miesto) a 1998 v Nagane (15. miesto). A to ešte vynechala Calgary 1988! Pravda, na predošlej olympiáde v Kanade chýbala nie z vlastnej vôle. Nepohodla sa vtedy s českými funkcionármi vo vedení zväzu a aj keď v pretekoch SP 1987 v Sarajeve skončila druhá, na olympiádu do Calgary ju nepustili.

Jasenčákovvej deviate miesto z Lake Placide je aj najlepším slovenským sánkarským výsledkom v histórii ZOH. Vyrovnáť sa ho podarilo až dvojici **Lubomír Mick – Walter Marx ml.** v Salt Lake City 2002. Uvedená dvojica si pripísala dva olympijské štarty (pred štyrmi rokmi bol Marx dokonca vlajkonosičom slovenskej

BOBY: EXOTIKA ZO SLOVENSKA ZVÁŽNELA

Slovák si mohol olympijskú premiéru v boboch odkrútiť už v St. Moritzi 1948. Pôvodne sa tam síce plánovala len účasť dvojbobu ČSR, ale keď sa na mieste naskytla možnosť výhodnej kúpy štvorbobu, hľadali sa ďalší dvaja „do partie“. Okrem lyžiara Zajíčka voľba padla aj na vyše stokilového hokejového rozhodcu **Vojtecha Okoličányho**, ktorý v štvorboboch odjazdil tréningy. Medzinárodná hokejová federácia mu však ako oficiálne nominovanému rozhodcovi napokon štart zakázala.

Aj ozajstná slovenská bobová premiéra na ZOH o vyše polstoročie neskôr mala príchut exotiky. Slovenská cesta za bobovým snom sa totiž začala v roku 1998 doslova „na kolene“. Okrajovo pripomínala tú svetoznámu filmovú jamajskú (Kokosy na snehu).

„Motorom“ snáh oživiť na Slovensku šport, ktorého beztak skromná tradícia bola v našich

Každému tretiemu pacientovi na Slovensku pomáha náš liek

Vieme, že zdravie je vo vašom živote to najdôležitejšie. Nová kombinovaná spoločnosť sanofi-aventis a Zentiva denne pracuje na tom, aby zlepšovala vaše zdravie a kvalitu života.

Každý deň sa viac než 100 000 našich zamestnancov v takmer 100 krajinách po celom svete stará o zachovanie vášho zdravia. Takmer 11 000 našich špičkových odborníkov vo viac než 20 výskumných centrách vyvíja pre vás účinné liečivá najmodernejšej generácie. Sme spoločnosťou, ktorá prináša progresívne lieky hlavne v oblasti kardiológie, onkológie, urológie, neurológie a v liečbe cukrovky. V roku 2008 sme investovali viac ako 4,6 miliárd eur do inovácií a výskumu.

Tvoríme kombinovanú spoločnosť sanofi-aventis a Zentiva, sme jednotkou na slovenskom trhu a cieľom každej našej aktivity je vaše zdravie.

ZENTIVA
Člen skupiny sanofi-aventis

sanofi aventis
Pretože na zdraví záleží

Koreň ctižiadostivých tatranských goralov

Dve línie, tri generácie, deväť reprezentantov (osem v zjazdovom lyžovaní a jeden v príbuznom skialpinizme), z toho traja olympionici – to je stručný sumár najpočetnejšej trojgeneračne úspešnej športovej dynastie Slovenska. Základom dynastie sú Šoltýsovcovia, ale časť rodiny nesie meno po manželovi jej najslávnejšej členky – Jany Gantnerovej-Šoltýsovej.

Táto familia s kežmarským domicilom je fenoménom. V zjazdovom lyžovaní táma Šoltýsovcov málokoho necháva chladným. Názory na niektorých jej členov sú značne rôznorodé. Druhej podobne úspešnej rodiny v slovenskom lyžovaní však proste niet.

LÍNIA MICHALA ŠOLTÝSA

Šoltýsovcovia, pokiaľ hovoríme o najstaršej generácii lyžiarov, sú goralí. Táto etnografická skupina, žijúca na česko-poľsko-slovenskom pomezí, vyrastala v drsnom prostredí horských a podhorských regiónov. Na Slovensku žijúci goralí majú silné národné povedomie, tvrdé hlavy a neboja sa hádam ničoho. Šoltýsovcovia mali okrem toho aj slušný majetok – chotár, prasce, ovce i jalovice. Podľa niekdajšej terminológie boli kuláci.

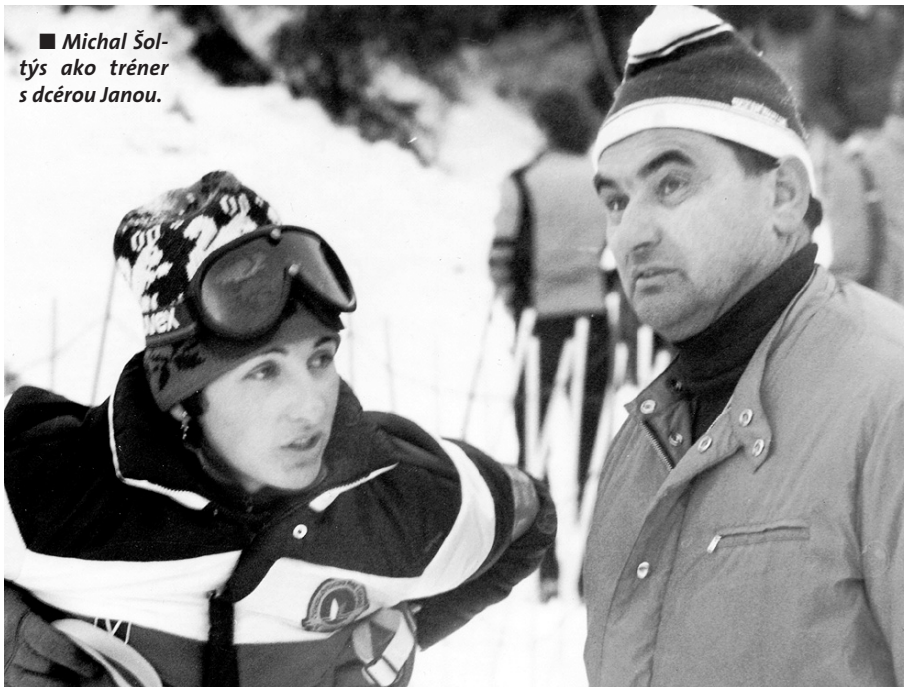
Otec troch bratov Ján (Johann) Šoltýs mal doma viacero párov lyží od známeho výrobcu Palenčára. So synmi na nich chodil napríklad aj na poľovačky. Ale keď chceli lyžovať sami, museli najprv ísť do kostola, pretože rodina bola veľmi nábožensky založená. „Na behy som bol príliš výbušný a silný, pretože som vláčil drevo z lesa. Zjazdovky mi sedeli viac,“ vracia sa do dávnej minulosti najstarší z lyžiarskej dynastie, 77-ročný Michal Šoltýs.

Keď sa stal dorasteneckým majstrom ČSR, v rámci vojenčiny sa chcel dostať do Armádného telovýchovného klubu v Prahe. Ako kulakovho syna ho tam však nechceli zobrať. „Vtedy som poprosil slávneho Emila Zátopka, aby mi pomohol. A on ma tam pretlačil,“ spomína s dodatkom, že na vojenčine strašne drel. Jeho vzormi boli olympionici Luboš Brchel a Vladimír Krajňák. Dotiahol to k trom titulom majstra ČSR, k víťazstvu na výborne obsadenom Memoriáli Bronislava Czecha v Zakopanem i k celkovému

■ Michal Šoltýs

■ Michal Šoltýs ako tréner s dcérou Janou.

triumfu v seriáli putovných pohárov na Slovensku (Veľká cena Demänovských jaskýň, Veľká cena Slovenska a Veľká cena Fatry).

Napriek jeho drine sa v Encyklopédii lyžovania nedočítate, že by Michal Šoltýs niekedy štartoval na vrcholnom podujatí. „Bol som až na troch, ale ani raz som nesúťažil,“ prekvapuje. Potom vysvetľuje: „Na MS 1954 v Aare som na úvodný obrovský slalom mal nastúpiť s číslom jeden. Lenže súčasťou slávnostného otvorenia MS bola návšteva kostola. Našej výprave ju vedenie v duchu komunistickej ideológie zakázalo, tak som sa ako veriaci zaradil k poľskej. Samozrejme, prasklo to a mňa preradili medzi náhradníkov. Mal som štartovať aj na ZOH 1956 v Cortine d'Ampezzo a na MS 1958 v Badgasteine. V oboch prípadoch som sa však priamo v dejisku zranil v tréningu ešte pred prvým štartom. Bol som blbec, príliš som riskoval.“

Najťažšie zranenie utrpel Michal Šoltýs pred MS 1962 v Chamonix. Na kvalifikačných pretekoch v zjazde na Skalnatom Plese mal ťažký pád, ktorý si odniesli dolámané rebrá a ruky, aj chrbtica. Poľ roka sa vylizoval z následkov, ale ešte sa vrátil. V roku 1965 presedlal na trénerstvo svojich detí. Trénerskú „jednotku“ získal popri zamestnaní. „Stále som sa vzdelával. Vďaka dobrej znalosti nemčiny som pravidelne študoval rakúsky časopis *Schi im Welt*. Veľmi veľa som sa naučil o psychológii. Z nej som mal v škole jednotku. Fakt som dobrý psychológ a motivátor. Ale naučil som sa aj robiť špičkový servis lyží,“ hovorí muž, ktorý bol dlhé roky aj technickým delegátom FIS.

V rokoch 1958 – 71 bol Michal Šoltýs chatárom na Chate pri Zelenom Plese, v čom mu výdatne pomáhala manželka poľského pôvodu Apolonia, ktorá má tiež obchodného ducha. Potom postupne viedol hotely Ždiaranka v Ždia-

ri, Štart v Kežmarku (spolu 20 rokov) a FIS na Štrbskom Plese. V oblasti cestovného ruchu pôsobí najstarší zo Šoltýsovcov dodnes. Od roku 1993 je riaditeľom hotela Club v Kežmarku, ktorý vlastní jeho dcéra s manželom.

Michal Šoltýs vyrýl výraznú brázdú aj ako funkcionár. Bol členom Ústredného výboru Čes-

koslovenského zväzu telesnej výchovy, niekoľko rokov šéfom slovenského zjazdového lyžovania. Pomáhal organizovať Veľkú cenu Slovenska vo Vysokých Tatrách v období, keď bola viackrát súčasťou seriálu Svetového pohára. A z jeho iniciatívy vzniklo v roku 1974 lyžiarske gymnázium v Kežmarku (oficiálne Internátna športová škola pri Gymnáziu P. O. Hviezdoslava), čo bol revolučný počín a predobraz neskorších športových škôl. S odvážnym nápadom našiel podporu vo vedení slovenskej telovýchovy, aj na ministerstve školstva. Vďaka tomu mohli do Kežmarku stiahnuť lyžiarske talenty z celého Slovenska. Ich „internátom“ sa stal hotel Štart, ktorému sám šéfoval a ktorý vlastnila rovnomená telovýchovná jednota na čele s Michalovým bratom Antonom Šoltýsom.

„Robil som hrdo aj s láskou a vždy som mal veľké plány,“ hovorí o tejto kapitole života sebavedome. „Keby sme mali na Slovensku lyžiarske podmienky porovnateľné s Rakúšanmi, bili by sme ich. Ja som mal na to hlavu.“

MICHAL MLADŠÍ A HVIEZDA RODINY JANA

Obe deti hlavy rodiny – Michal Šoltýs mladší aj Jana – sa tiež upisali zjazdovému lyžovaniu. Počas víkendov a prázdnin pobývali u rodičov na Chate pri Zelenom Plese, cez týždeň zase bývali u babky v Kežmarku, kde chodili do školy. Dobrá finančná situácia rodiny významne činnej v cestovnom ruchu umožňovala, aby mladí Šoltýsovcovia mali lepšie lyže, či kvalitnejšie tréningové podmienky ako väčšina ostatných pretekárov u nás. Michal Šoltýs pritom vždy vedel využiť svoje bohaté kontakty, aby deťom zabezpečil len to najlepšie.

Netajú sa, že v mnohom mu pomohol niekdaj-

šij najvyšší predstaviteľ telovýchovy v ČSSR Antonín Himl, ktorý bol od roku 1972 šesťnásť rokov predsedom ÚV ČSZTV. „Himl ma mal rád a vybavoval mi povolenia, aby som s deťmi mohol trénovať na ľadovcoch v Alpách aj mimo reprezentačných výjazdov,“ priznáva a dodáva: „Pre lyžiarsky úspech sme spravili maximum. Žiadne dovolenky pri mori sme nepoznali, len lyžiarske.“ Dcéra Jana prezrádza, že v roku 1979 jej otec cez Himla na súkromný pas a za peniaze firmy Kästle vybavil výjazd na predolympijskú generálku v Lake Placide, kam ju nechceli pustiť českí zväzoví funkcionári...

Otec-tréner na prípravu mimo zimy vždy využíval aj miesta, kde sa vo Vysokých Tatrách dlho držal sneh. Tam s deťmi trénoval do úmoru. „Veľká zmrzlá dolina – to bol náš domáci ľadovec. V prvých rokoch sme tam cez leto strávili aj štyridsať dní. Kým tam nepostavili prenosné vlieky, poriadne sme sa do kopca našliapali – to bol zase náš kondičný tréning. Jesennú prípravu na snehu sme začínali v Belianskych Tatrách, kde napadol nový sneh raz už 17. septembra. Na ľadovec sme sa prvý raz dostali, až keď sme sa prebojovali do juniorskej reprezentácie,“ spomína Michal Šoltýs mladší.

Šoltýs senior priznáva, že niekedy chcel od detí na svahu privela a strhal ich. „Raz som ich vyhnal v zlom počasi trénovať aj na Štedrý deň, aby naplnili tréningový plán. A výsledok? Obaja skončili so sadrou. Aj keď manželka pripravila fantastickú večeru, mojou vinou to boli veľmi smutné Vianoce,“ sype si popol na hlavu. Otcovo pôsobenie však dobre vyvažovala mama, ktorá deti podľa ich slov vo všetkom podporovala. Kým otec v škole „žehnil“ ich časté absencie, mama (vzdelaním učiteľka) im pomáhala doháňať učivo. „Vždy stála pri nás, aj keď pre verejnosť nebola viditeľná,“ s vdakou hovorí Jana. „Ako sa hovorí – strážila rodinný krb,“ dodáva jej brat.

Michal Šoltýs mladší (1956) ako 17-ročný skončil v obrovskom slalome na juniorských ME v Jasnej deviaty. V ďalších dvoch sezónach štartoval v slalome aj v zjazde i na pretekoch Svetového pohára. Keď však začal študovať medicínu, v mančafte s takými borcami ako Sochor, Zeman či Heczko sa už neudržal. „Tréningy sa nedali poriadne sklbiť s náročným štúdiom,“ vysvetľuje. V čs. farbách jazdil naposledy na Svetovej zimnej univerziade 1979. Od skončenia štúdia pracuje ako chirurg, v súčasnosti v Lipovskom Mikuláši.

Práve v roku 1979 už začala naplno svietiť hviezda jeho sestry Jany Šoltýsovej (1959). Prav-

■ Michal Šoltýs ml. (vpravo) s Bohumírom Zemanom na juniorských ME 1974 v Jasnej.

da, ona zažiarila už v pätnástich, keď získala tri tituly na majstrovstvách ČSSR žien! O rok v slalome SP v Cortine d'Ampezzo hneď na úvod sezóny skončila šiesta a následne len ako 16-ročná absolvovala v Innsbrucku olympiádu. Jej otec pred sezónou prevzal vedenie reprezentačného tímu po vynútenom odchode dvojice Zacharides – Egyházy. „Odborne som sa na to cítil, veď som už mal trénerskú jednotku, ale šéfoval som vtedy dvom hotelom, takže som váhal. Napokon som to kvôli vlastnej dcére zobral,“ spomína Michal Šoltýs. V príprave na ZOH 1976 viedol štyri Slovenky, do Innsbrucku však napokon cestovali len dve – okrem Jany Dagmar Kuzmanová.

Podľa brata mala Jana viac talentu a v ženskom lyžovaní nebola taká konkurencia, aj preto dosiahla podstatne viac. V jej prípade sa však vhodne spojilo všetko – prirodzené podmienky, plná podpora v rodine, materiálne zázemie,

JANA ŠOLTÝSOVÁ

Rodostrom dynastie

PRVÁ GENERÁCIA

MICHAL ŠOLTÝS st. (1932) – Najstarší z trojice bratov, ktorí sa pretekársky venovali zjazdovému lyžovaniu. Bývalý čs. reprezentant, trojnásobný majster ČSR. Neskôr tréner svojich detí Michala ml. a Jany. Niekoľko rokov bol šéfom slovenského zjazdového lyžovania. Bol iniciátorom založenia Lyžiarskeho gymnázia v Kežmarku.

ANTON ŠOLTÝS (1937) – Mladší brat Michala. Bývalý čs. reprezentant, deväťnásobný majster ČSR/ČSSR, účastník ZOH 1964. Neskôr tréner svojich detí Petra a Zuzany. Bol dlhé roky predsedom TJ Štart Kežmarok.

FRANTIŠEK ŠOLTÝS (1948) – Najmladší z bratov súťažil na svahoch len do začiatku vysokoškolského štúdia.

DRUHÁ GENERÁCIA

MICHAL ŠOLTÝS ml. (1956) – Syn Michala Šoltýsa st. Bývalý čs. reprezentant v zjazdovom lyžovaní, 9. v obrovskom slalome na ME juniorov 1974 v Jasnej. Jazdil aj preteky Svetového pohára (SP).

JANKA GANTNEROVÁ-ŠOLTÝSOVÁ (1959) – Dcéra Michala Šoltýsa st. Bývalá čs. reprezentantka v zjazdovom lyžovaní, šesťnásobná majsterka ČSSR. Trojnásobná účastníčka ZOH (1976 – 1984) i MS, celková víťazka Európskeho pohára 1976 v slalome, juniorská majsterka Európy 1977 v obrovskom slalome, víťazka Svetovej zimnej univerziady 1983 v zjazde. Prvá zjazdárka z Východnej Európy, ktorá vyhrala preteky SP (v decembri 1980 zjazd v Altenmarkte). Na ZOH 1984 v Sarajeve bola piata a na ZOH 1980 v Lake Placide desiaty v zjazde. V súčasnosti je prezidentkou Slovenskej lyžiarskej asociácie a členkou alpskej komisie FIS.

PETER ŠOLTÝS (1963) – Syn Antona Šoltýsa. Bývalý čs. reprezentant v zjazdovom lyžovaní, ktorý do emigrácie v roku 1986 jazdil aj preteky SP. V kombinácii skončil v SP trikrát v top 10.

ZUZANA ŠOLTÝSOVÁ (1971) – Dcéra Petra Šoltýsa. Jej zjazdárska kariéra sa skončila v žiacom veku po ťažkom zranení.

JURAJ GANTNER (1958) – Manžel Janky Šoltýsovej. Bývalý čs. reprezentant v skialpinizme, neskôr bol šéfom komisie skialpinizmu v Slovenskom horolezeckom spolku JAMES. Trénersky sa venuje svojim dcéram Petre a Jane.

TRETIA GENERÁCIA

IVAN ŠOLTÝS (1979) – Syn Michala Šoltýsa ml. Bývalý slovenský reprezentant v zjazdovom lyžovaní, jazdil aj preteky SP.

MICHAELA ŠOLTÝSOVÁ (1983) – Dcéra Michala Šoltýsa ml. Pretekársky lyžovala do 15 rokov.

PETRA GANTNEROVÁ (1986) – Dcéra Janky Gantnerovej-Šoltýsovej a Juraja Gantnera. Slovenská reprezentantka v zjazdovom lyžovaní, na Svetovej zimnej univerziade 2009 štvrtá v kombinácii a siedma v slalome.

JANA GANTNEROVÁ (1989) – Dcéra Janky Gantnerovej-Šoltýsovej a Juraja Gantnera. Reprezentantka Slovenska v zjazdovom lyžovaní, štvornásobná majsterka SR. Viackrát bodovala v slalomoch EP, na MS junioriek 2008 v slalome skončila šiesta. Jazdí preteky SP, štartovala na ZOH 2006 a na MS 2009.

MARK A PAULINA ŠOLTÝSOVCI (1996, 1998) – Deti Petra Šoltýsa. Obe lyžujú.

■ **Jana Gantnerová-Šoltýsová na stupni víťaziek zjazdu SP v Piancavallo spoločne so Švajčiarou Nadigovou.**

odborné vedenie, silný vzťah, talent, aj neodmysliteľná veľká šoltýsovská ctižiadosť. Otec ju vypíplal až na reprezentačnú úroveň, ale ona vyrástla vyššie, než ktokolvek z našich hôr pred ňou.

Jana Šoltýsová (dnes Gantnerová) priznáva, že pri ich otcovi deti asi inú voľbu ako lyžovanie nemali. Detstvo prežité neraz v krušných pomeroch na horskej chate ich zocelilo. Keď dal otec asi kilometer od chaty postaviť vleč, už boli cesty na tréningy jednoduchšie. Na snežnom skútri sa prvý raz vyviezla na tréningový kopec v 10 rokoch. „Pravda, otec dobre vedel, že v okolí chaty tréningové možnosti nie sú ideálne. V ďalších rokoch nám vybavoval tréningy kde-kade a vždy sa vedel dohodnúť, aby nám vyšli v ústrety. Všade mal otvorené dvere,“ spomína.

Keď sa Jana pýtam, v čom bol otec ako tréner špička, hovorí: „Výborne ovládal teóriu zjazdárskej prípravy a bol ohromný psychológ. Vedel z nás dostať maximum.“ A v čom mal trénerské nedostatky? „Špeciálnu prípravu už v detskom veku uprednostňoval pred všeobecnou. Aj vďaka tomu som sa v lyžovaní síce dosiahla veľmi rýchlo, ale bola som príliš tvrdá, čo sa zrejme podpísalo na niektorých mojich zraneniach. Na rozdiel trebárs od Olgy Charvátovej som totiž za sebou nemala gymnastickú prípravu.“

Sumár Janiných najvýznamnejších úspechov nájdete v tabuľke rodostromu rodiny. Za všetky stačí vypichnúť, že v pretekoch Svetového pohára trikrát skončila na stupňoch víťaziek (1-1-1) a dovedna 28-krát v prvej desiatke. Štyrikrát sa umiestila v top 10 celkového hodnotenia zjazdu. Do týchto výšin prenikla od nás už len Zuzulová. „Mala som obrovský cit pre lyže a podložku, aj skvelý sklz. Začínala som so slalomom, potom nasledoval obrák, ale najväčšie úspechy som dosiahla v zjazde. Naň som si neskôr mohla trúfnuť vďaka výbornej kondícii – i napriek tomu, že túto disciplínu sme trénovali len na pretekoch,“ zamýšľa sa nad tým, prečo sa stala prvou svetovou zjazdárkou zo Slovenska. Ale jedným dychom dodáva, že mohla dosiahnuť oveľa viac, keby nebolo dvoch ťažkých zranení – v Hause v roku 1981 a v Mt. St. Anne po olympiáde 1984 v Sarajeve. „Oba pády prišli po hlúpych chybách, keď som zaplatila za chvíľkovú nepozornosť,“ priznáva.

Najväčšie úspechy dosiahla Jana Gantnerová-Šoltýsová v sezónach 1978/79 – 1983/84 pod vedením legendárneho trénera Pavla Štastného, ktorý so ženským tímom začal forsírovať u nás dovtedy nevídane tvrdú letnú prípravu. „Mali sme šťastie na takého špičkového trénera a on zase mal šťastie, že dostal do rúk taký ‚materiál‘ ako Olgu Charvátovú či mňa,“ konštatuje s odstupom rokov Jana. Jej otec však aj v ére Štastného bol stále v pozadí ako jej radca a vše-

stranný podporovateľ. Napríklad vo vzťahoch s firmou Kästle využil všetky svoje taktické ťahy, aby jeho dcéra dostala čo najlepšie lyže.

„Viaceré pretekárky sme mali servismanov zo Západného Nemecka, preto sme mali zákaz hovoriť s nimi. Na otca sa však ten zákaz nevzťahoval. Nosil do firmy Kästle aj môjmu servismanovi krištál aj fľaše a vždy vybavil, čo sa dalo. Pred mojim historickým víťazstvom v zjazde SP v Altenmarkte zariadil, že som dostala jedny zo špičkových lyží Nemky Irene Eppleovej. Keďže firmám bola nanič reklama v socialistických štátoch, kde sa ich lyže nepredávali, bez jeho zaangażovanosti by som sa k špičkovým lyžiam proste nedostala,“ vysvetľuje Jana a dodáva: „Škoda, že na olympiáde 1980, keď som dostala od firmy kvalitné lyže, ma na rovine spomalil silný protivietor. Tam som mala na veľký výsledok, ale skončila som len desiatu. V Sarajeve 1984 zase už lyže značky Kästle nepatrili k špičke. O to hodnotnejšie bolo moje piate miesto.“

IVAN, JANA A PETRA

V čase, keď Michal Šoltýs mladší končil kariéru, jeho manželka – bývalá volejbalová juniorská majsterka Slovenska – priviedla na svet syna Ivana Šoltýsa (1979). Aj ten to dotiahol do reprezentácie, ale už slovenskej, ktorú vtedy tvorili samí holobriadkovia. Ivan tiež okúsil aj preteky Svetového pohára, ale jeho kariéra sa skončila už v 19 rokoch. Pri autohavárii utrpel poranenie chrbtice a keď sa po ňom skúsil vrátiť na lyže, musel sa podrobiť akútnej operácii platničiek. Vyštudoval ekonómiu a dnes sa venuje tuningu áut. Ešte kratšie trvala zjazdárska kariéra jeho sestry Michaely Šoltýsovej, ktorá skončila s lyžovaním ako 15-ročná. Podľa otcovho vzoru vyštudovala medicínu.

Naopak, Janine deti – dcéry Petra a Jana – lyžujú dodnes. Ich tréningy vedie Janin manžel a ich otec, bývalý skialpinista Juraj Gantner. Mimochodom, ten od roku 1985 až dodnes cha-

tárči na Chate pri Zelenom plese, kde vyrastala Jana. „Mal k lyžovaniu blízko, ale až niekedy v roku 1993 definitívne a naplno pochopil, že sa priženil do vyslovene lyžiarskej rodiny a čo to znamená, keď lyžovanie ‚robi‘ rodinu. Ako absolvent FTVŠ, aj keď učiteľského smeru, sa začal venovať tréningu dcér. A za pochodu si spravil trénerskú jednotku,“ prezrádza Jana. S dodatkom, že deťom sa snažia vytvoriť čo najlepšie podmienky. „Investície do detí sa vrátia,“ vraví. Financie na to majú. Z inžinierky ekonomie a exposlankyne parlamentu Jana sa stala úspešná podnikateľka. Šikovná hotelierka osem rokov spoluvlastnila a s úspechom viedla Grandhotel Praha v Tatranskej Lomnici. Teraz je riaditeľkou Hotela Bellevue v Starom Smokovci a s manželom vlastní hotel Club v Kežmarku. Okrem toho od vlnajška šéfuje slovenskému lyžovaniu a dlhé roky má významné postavenie v Medzinárodnej lyžiarskej federácii (FIS).

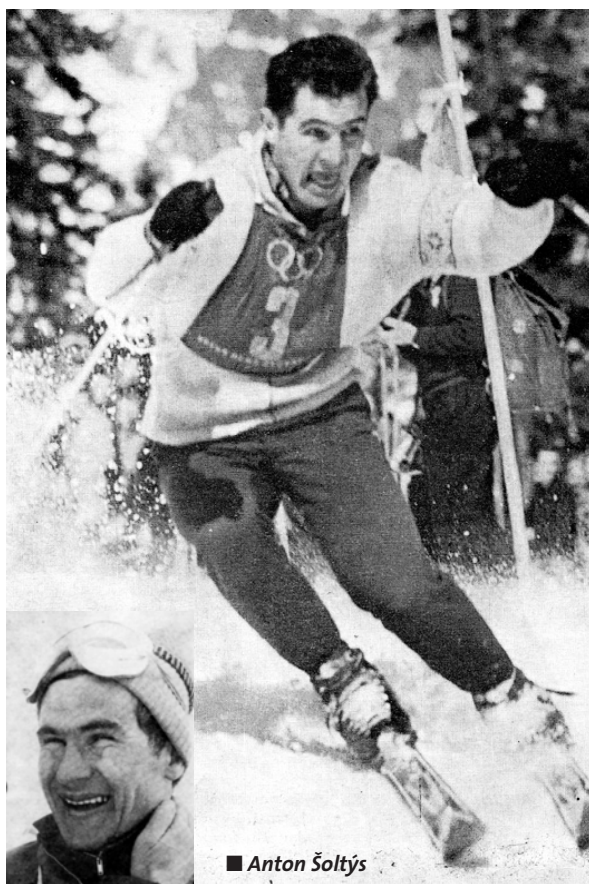

■ **Ivan Šoltýs**

Aj Petra Gantnerová (1986) to dotiahla do slovenskej reprezentácie a štartovala na Svetovej zimnej univerziáde 2009 v Charpine. Ešte lepšie výsledky má na konte Jana Gantnerová mladšia (1989), ktorá je v posledných rokoch slovenskou ženskou „dvojkou“ za Zuzulovou. Rovnako ako mama už v 16 rokoch štartovala na ZOH (v Turíne 2006). V roku 2008 bola v slalome šiesta na juniorských MS vo Formigale a medzi špičku sa presadila aj v Európskom pohári. V máji toho istého roku si však vinou hlúpej chyby potrhala

■ **Rodina Gantnerovcov v gala - s manželmi Janou a Jurajom dcéry Jana (vľavo) a Petra.**

■ Anton Šoltýs

kolenné väzy, čo ju podľa mamy výkonnosť vrátilo o dva roky späť. „Pred touto zimou však už prípravu absolvovala v poriadku a verím, že ukáže, čo v nej je a že je už vyspelá pretekárka. Na šport má lepšie mentálne predpoklady ako Petra. Podobne ako jej bratanec Ivan je Janka živel, neriadená strela. To má po mne. Naopak, Peťa je po manželovi Jurajovi. A podobne ako môj brat Michal a jeho dcéra Miška je menej pribojná. Bola vzorné dieťa, ale chýbala jej Jankina dravosť a bojovnosť. Takisto ako môj brat nad vecami príliš premýšľa, zatiaľ čo Janka skáče do všetkého po hlavu,“ hovorí Jana Gantnerová na adresu dcér.

LÍNIA ANTONA ŠOLTÝSA

Prostredný z trojice bratov Anton Šoltýs (ročník 1937, najmladší František sa narodil až o 11 rokov neskôr) na svahoch staršieho Michala prevyšil. Získal dovedna deväť titulov majstra Československa (štyri v obrovskom slalome, tri v slalome a dva v kombinácii). Viac titulov majú z našincov na konte len Pažout a Jurko. Je zapísaný v listine víťazov Velkej ceny Slovenska i Velkej ceny Demänovských jaskýň a ako prvý z dynastie štartoval na zimnej olympiáde. V Innsbrucku 1964 skončil v obrovskom slalome na 48. mieste. „Je paradoxné, že v slalome som bol síce lepší ako v, obráku ale úspechov som v ňom získal podstatne menej. Často som totiž vypadal. Ale keď som nespadol a mal som formu, v slalome som bol schopný súperiť aj so svetovou špičkou,“ spomína.

Anton Šoltýs začal vážne lyžovať ako desaťročný – pod vplyvom staršieho brata i množstva ďalších Kežmarčanov. Na vrchol športovej kariéry sa dostal po vojenčine v Dukle Liberec (1958-59) ako člen TJ Jednota Kežmarok. Trénoval aj popri zamestnaní revízneho technika v Okresnom stavebnom podniku Kežmarok. V zime mu totiž riaditeľ OSP, známy hokejista Šterbák, dával v práci vždy voľno na tréningy. Väčšinou trénoval u olympionika Daniela Šlachtu, ktorý bol náčelníkom lanoviek v Jasnej.

„Mal som veľký motív – chcel som byť najlepší v Československu. Už v zime 1959/60, keď

som získal tri tituly majstra ČSR, som mal takú výkonnosť, aby som štartoval na olympiáde. Lenže v Prahe už dávnejšie rozhodli, že na ZOH v Squaw Valley sa budú z lyžiarov pripravovať len klasici. Česi po-riadnych zjazdárov tom čase nemali a keďže peňazí bolo málo, Praha odsunula slovenských na vedľajšiu kolaj. Hoci som sa vždy cítil ako federalista, toto musím povedať. Podobnú negatívnu skúsenosť s českými funkcionármi mali slovenskí zjazdári aj v ďalších rokoch,“ hovorí.

Najmä na základe výsledkov Antona Šoltýsa v Prahe rozhodli, že na ZOH 1964 v Innsbrucku sa budú pripravovať aj zjazdári. On tam však napokon nebol nominovaný! „Nemal som poriadnu výkonnosť. V tej zime bolo doma veľmi málo snehu a von nás nepustili,“ vysvetľuje. Do Innsbrucku ho povolali až dodatočne, keď sa nominovaný český pretekár Miroslav Brúna zranil v úvodnom olympijskom zjazde. „Došli ma vyvolať z kina, aby som sa zbalil a išiel hneď na olympiádu. Ale za veľa to nestálo. V slalome som vypadol a obrovský slalom som zajazdil zle.“

Po olympiáde Anton Šoltýs ako 27-ročný s pretekárskym lyžovaním skončil. Vtedy už mal rodinu s ročným synčekom Petrom a musel sa starať, aby mali z čoho žiť. Po roku 1968 prešiel pracovať do Tatranského podniku miestneho priemyslu (TPMP), kde bol vedúcom na úseku elektro. „Keď som prestal lyžovať, za-umienil som si, že mojím nástupcom vytvorím lepšie podmienky. Ponoril som sa do toho až fanaticky. Dvadsaťosem rokov som bol predsedom TJ Štart Kežmarok. Postavili sme hotel Štart, zasnežili sme dva svahy v jeho blízkosti a postavili sme aj nové stredisko Jezersko. S Ivanom Sutórisom, šéfom záujmového združenia lanoviek a vlekov Lavex, sme prišli s nápadom v licenci francúzskej firmy Pomagalski vyrábať v TPMP Kežmarok lyžiarske vleký a sedačky Tatrapoma. Podarilo sa nám presadiť túto modernú výrobu, ktorá rozvoj lyžovania na Slovensku za krátky čas posunula veľmi dopredu,“ hovorí s hrdosťou dnes 72-ročný chlap. S trpkosťou však dodáva, že mnohé z toho, čo urobil, v novej dobe zničili privatizátori...

PETER: Z REPREZENTANTA EMIGRANT

Anton Šoltýs sa venoval aj trénerskej práci. K lyžovaniu v duchu rodinnej tradície priviedol syna Petra aj dcéru Zuzanu, ale viedol celú plejádu ďalších kvalitných zjazdárov. „Chcel som im dať to, čo som sám nemal,“ vysvetľuje a dodáva: „Ja som vlastne nikdy nemal trénera v klasickom ponímaní. V Kežmarku sme sa s ďalšími zjazdármi pri tréningoch, ťahalí navzájom, ale nikto oveľa skúsenejší nám nedával rozumy. Mladým som chcel toto všetko vynahradiť. Za desať rokov som nevynechal jediný tréning!“

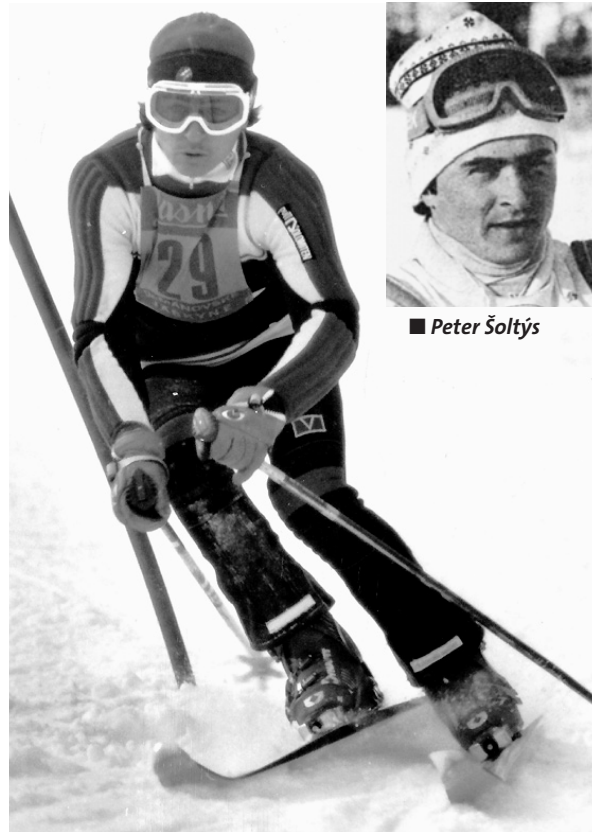
Zo zverencov Antona Šoltýsa to lyžiarsky najvyššie dotiahol práve

jeho syn Peter Šoltýs (1963). Jazdil aj preteky Svetového pohára a trikrát sa v nich v kombinácii dostal do prvej desiatky. Z toho dvakrát na slávnom Hahnenkamme v Kitzbüheli, kde štartoval aj jeho otec! „Peter mal fantastický slalomový oblúk – krátky a výbušný. Bol veľmi talentovaný. Hoci jazdil najmä točivé disciplíny, bez špeciálneho tréningu na predolympijských pretekoch v zjazde v Sarajeve ako 19-ročný zdolal väčšinu kvalitných Rakúšanov. Doplatil však na to, že keď nastúpila éra kĺbových tyčí, v ČSSR neboli k dispozícii. Ťažko sa potom dalo držať krok so zahraničnými pretekármi, pritom jeho technike jazdy by tieto tyče vyhovovali. Aj to prispelo k jeho odchodu do cudziny,“ spomína otec.

V roku 1986 Peter Šoltýs ako študent 4. ročníka medicíny v Bratislave (tento odbor si vybral podľa príkladu svojej mamy, primárky na interne) emigroval. Podľa otca to zapríčinil súbeh viacerých vecí. Nemožnosť trénovať v kĺbových tyčoch, zlá atmosféra v reprezentačnom tíme, aj fakt, že mal priateľku Kristínu zo Západného Nemecka. Príklad mu ukázali predošlé emigrácie jeho reprezentačných kolegov I. Pacáka, Pochohradského a Žallmana. Na novom aute rodičov odišiel trénovať na ladovec v Alpách a už sa nevrátil. Auto rodičom doviezla naspäť reprezentantka Monika Hojstricová. On už o mesiac mal svadbu. S otcom sa znovu uvidel až po roku...

Medicínu absolvoval Peter Šoltýs vo Frankfurtě n/M. Uznali mu síce len jeden ročník štúdia, ale zvládol to. Dnes má prax privátneho ortopéda v Ohringene pri Stuttgarte. V rakúskom Schrunse si kúpil apartmán, ktorý s rodinou každú chvíľu využíva na lyžovanie. V jeho stopách idú 13-ročný syn Mark aj 11-ročná dcéra Paulína. Sám Peter sa zúčastňuje na svetových šampionátoch lekárov. V súbojoch s podstatne mladšími súpermi, ktorí tiež jazdili SP, sa už stal majstrom sveta! Vášnivo sa venuje aj cyklistike. Žiaľ, zjazdárska kariéra jeho sestry Zuzany Šoltýsovej (1971) sa skončila už v žiackom veku, keď na pretekoch v Závažnej Porube utrpela po páde už v cieľi viaceré vážne zranenia.

LUBOMÍR SOUČEK
FOTO ARCHÍV AUTORA,
ARCHÍV J. G., PETER POSPÍŠIL

■ Peter Šoltýs

VÝZNAMNÉ SLOVENSKÉ OLYMPIJSKÉ UDALOSTI

V Bratislave sa neformálne stretli slovenskí olympionici – seniori

Ďalšie z tradičných stretnutí slovenských olympionikov minulosti s podporou Doprastavu, a. s., sa uskutočnilo v posledný októbrový deň v Dome športu v Bratislave. Slovenský olympijský výbor (SOV) a Slovenská asociácia olympionikov (SAO) naň pozvali olympionikov – seniorov, teda tých, čo už prekročili hranicu 60 rokov. „História a tradície sú veľmi dôležité. Vy ste niečo začali, my pokračujeme. Urobíme všetko pre to, aby ste mali dostatok nasledovníkov,“ prihovril sa im na úvod prezident SOV František Chmelár. Predseda SOA, olympijský víťaz z Montrealu 1976 v cyklistickom šprinte Anton Tkáč doplnil, že toto stretnutie olympionikov je od vzniku SAO už v poradí ôsme a plánuje sa v tejto tradícii ďalej pokračovať.

Olympionikov – seniorov sa zišlo dovedna takmer tridsať, medzi nimi aj olympijskí medailisti Ján Zachara (zlato – box, Helsinki 1952) Karol Divin (striebro – krasokorčuľovanie, Squaw Valley 1960), Anton Urban, Ľudovít Cvetler (striebro – futbal, Tokio 1964), Vincent Lafko (striebro – hádzaná, Mníchov 1972), Eva Šuranová (bronz – atletika, Mníchov 1972) i Pavol

■ Spoločná fotografia účastníkov stretnutia.

FOTO ŠTARTFOTO/JÁN SÚKUP

Svitana, ktorý bol síce tretím brankárom strieborného tímu čs. hokejistov v Innsbrucku 1976, ale oficiálnu medailu nedostal. Veslársky olympionik pôvodom zo Žiliny František Reich (účast-

ník OH 1952 v Helsinkách a 1956 v Melbourne) v deň stretnutia oslavoval 80. narodeniny, takže si vypočul neformálne „živió“ z úst všetkých prítomných. (sou)

Najlepšie OK L. Mikuláš, Sp. N. Ves a Žilina

Za najlepších organizátorov Olympijského dňa (OD) 2009 v regiónoch Slovenska boli vyhodnotené olympijské kluby Liptovský Mikuláš, Spišská Nová Ves a Žilina, ktoré získali finančnú prémii vo výške 663 EUR pre každý z uvedených klubov. Výsledky súťaže olympijských klubov schválil 10. októbra v Spišskej Novej Vsi výkonný výbor ich združenia, ktoré je organizačnou zložkou Slovenského olympijského výboru.

Súťaž olympijských klubov bola v minulosti známa ako Súťaž Zentivy. Uvedená farmaceutická spoločnosť pravidelne oceňovala troch najlepších organizátorov Behu Olympijského dňa (tohto roku Medzinárodný olympijský výbor zmenil názov podujatia na Olympijský deň) finančnou prémiiu, aj svojimi produktmi. Vzhľadom na zmeny v spoločnosti Zentiva – má nového majiteľa, ktorý už nechcel pokračovať v tomto projekte – sa SOV rozhodol vlastni podporiť uvedenie súťaží z vlastných zdrojov.

Na valnom zhromaždení Združenia olympijských klubov SR v Šahách koncom novembra prezident SOV František Chmelár privítal ako sedemnásteho člena rodiny olympijských klubov na Slovensku OK Turiec na čele Rudolfom Honnerom.

Vedomostnú súťaž VŠ o olympizme vyhrali študenti UKF z Nitry

Víťazmi tradičnej vedomostnej súťaže vysokoškolákov o olympizme, ktorá sa uskutočnila 16. a 17. novembra v rámci osláv Medzinárodného dňa študentov v Banskej Bystrici, sa stali študenti Univerzity Konštantína Filozofa (UKF) z Nitry pred družstvami Fakulty športu Prešovskej univerzity (FŠ PU) Prešov a prvým družstvom Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského (FTVŠ UK) Bratislava. Obsahovú stránku súťaže pripravila komisia olympijskej výchovy Slovenskej olympijskej akadémie (SOA) a organizačne samotnú súťaž Katedra telesnej výchovy a športu Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici.

Na súťaži sa tohto roku zúčastnilo desať družstiev zo slovenských vysokých škôl, z toho až štyri z bratislavskej FTVŠ UK. Všetky tri témy vedomostnej súťaže mali nepriamy súvis s faktom, že bližšie sa XXI. zimné olympijské hry sa uskutočnia v kanadskom Vancouveri. Prvou témou boli ZOH na americkom kontinente, druhou Československí športovci na OH a ZOH na americkom kontinente a treťou Kanada a jej provincia Britská Kolumbia. Rovnaké témy mali aj základné školy, ktorých celoslovenské finále bolo už v júni v Šahách.

Vedomostná súťaž vysokoškolákov v Banskej Bystrici pozostávala z písomného testu a z troch kôl ústnych odpovedí. Študent preukázali veľmi dobrú úroveň pripravenosti. Ich vedomosti hodnotila trojčlenná porota. Jej predsedom bol podpredseda SOA profesor Ján Grexa, členkami docentka Nadežda Vladovičová a predsedníčka komisie olympijského dedičstva SOA Pavlína Baloghová. Výsledky finálovej časti vedomostnej súťaže: 1. UKF Nitra, 2. FŠ PU Prešov, 3. FTVŠ UK Bratislava 1, 4. Prírodovedecká fakulta UPJŠ Košice, 5. FMFI UK Bratislava, 6. FTVŠ UK Bratislava 2, 7. FTVŠ UK Bratislava 3, 8. FTVŠ UK Bratislava 4, 9. AOS MRŠ Liptovský Mikuláš, 10. FHV UMB Banská Bystrica. Okrem vedomostnej súťaže sa v Banskej Bystrici v duchu antického ideálu kalokagatie uskutočnil aj turnaj v športovej hre ringo a v súťažiach v netradičných športových disciplínach. V športovej časti najlepšie uspeli študenti FŠ PU Prešov pred družstvami UKF Nitra a FTVŠ UK Bratislava 2. (beb)

Viac informácií na www.olympic.sk

Zomrel olympionik a univerzitný profesor Roman Moravec

Vo veku nedožitých 59 rokov zomrel 2. novembra 2009 v Bratislave prof. PaedDr. Roman Moravec, PhD. – olympionik, bývalý držiteľ československého rekordu v skoku do výšky, vysokoškolský pedagóg i športový vedec. Narodil sa v Bratislave 30. decembra 1950. Do svojej smrti pôsobil viac než tri roky ako vedúci Katedry športovej kinantropológie FTVŠ UK v Bratislave. V minulosti bol kratší čas zástupcom riaditeľa Výskumného ústavu telesnej kultúry FTVŠ a potom s prestávkami dovedna takmer desať rokov prodekanom FTVŠ UK pre vedec-

kovským činnosť a zahraničné styky. V roku 1994 sa stal docentom v odbore teória vyučovania telesnej výchovy a v roku 2002 bol vymenovaný za profesora v odbore športová kinantropológia. Rozsiahla bola jeho publikačná činnosť, v ktorej sa zaoberal najmä testovaním, telesným rozvojom a pohybovou výkonnosťou.

Ako športovec sa Roman Moravec výrazne presadil v skoku do výšky. Ako prvý čs. atlét prekonal v roku 1971 výšku 220 cm. Utvoril dva čs. rekordy a dovedna sedemkrát zlepšil slovenský rekord – od 212 do 220 cm. Získal spolu

päť titulov majstra ČSSR. V roku 1972 sa zúčastnil na olympijských hrách v Mníchove, kde výkonom 212 cm obsadil 20. miesto. Trikrát štartoval na majstrovstvách Európy pod holým nebom a viackrát v hale. V roku 1972 na halových ME v Grenobli skončil ôsmy. Medzi jeho najväčšie športové úspechy patrilo 3. miesto na Svetovej univerziáde 1973. V rokoch 1971 až 1978 reprezentoval v 16 medzištátnych stretnutiach. Za vynikajúce výkony v skokanskom sektore mu v roku 1969 udelili titul majster športu. (fse)

VÝZNAMNÉ SLOVENSKÉ OLYMPIJSKÉ UDALOSTI

Spišská Nová Ves v znamení fair play

Spišská Nová Ves hostila 11. októbra tri významné podujatia v duchu fair play zároveň – seminár a konferenciu Klubu fair play SOV, ako aj odovzdávanie výročných ocenení klubu.

Národná ambasádorka pre šport, toleranciu a fair play Rady Európy, zároveň členka výkonného výboru Európskeho hnutia fair play, **Katarína Ráčková** v úvodnom referáte seminára **Obsahové a štrukturálne rozšírenie činnosti KFP SOV** prezentovala rozmanité aktivity klubu aj jej samotnej na poli propagácie príkladných športových činov najmä medzi mládežou. Pritom rozmer týchto aktivít je podstatne širší, napríklad projekt „Nič nie je nemožné“ sa zamerával na integráciu zdravých a sluchovo postihnutých detí prostredníctvom športu. Ďalšie projekty sú zamerané zase na boj proti rasizmu a xenofóbii, či na pomoc deťom v biednych častiach sveta. Do tejto kategórie patrí aj októbrový mládežnícky futbalový turnaj priateľstva a tolerance, proti rasizmu, ktorý sa už siedmy raz uskutočnil v Bratislave. K. Ráčková pripomenula aj seminár „Športuj, hraj a povzbudzuj čestne“, ktorý sa s veľkou účasťou zástupcov rozmanitých športových subjektov uskutočnil v októbri 2008.

KFP SOV už viackrát prevzal patronát nad rôznymi podujatiami mládeže, na ktorých sa vďaka tomu vyhlasuje súťaž fair play – hlavne nad futbalovými turnajmi, ale aj nad niektorými turnajmi v stolnom tenise, šerme, či nad medzinárodnou olympiádou detí a mládeže Kalokagatia. **Katarína Ráčková** navrhla, aby v budúcnosti na mládežníckych podujatiach kapitáni jednotlivých družstiev pred začiatkom zápolenia podpísali **vyhlásenie fair play**, aj aby sa na takýchto podujatiach zaviedla tzv. **zelená karta**, ktorou by rozhodcovia počas športového zápolenia mohli oceniť príkladné správanie nielen hráčov, ale aj trénerov, rodičov či publika. Podobná prax sa už uplatňuje napríklad vo Finsku, Dánsku či v Rakúsku. Vyslovila aj ambíciu, aby sa **logo KFP SOV** – päť usmievajúcich sa sniežok – pravidelne objavovalo na mládežníckych športových podujatiach, organizovaných alebo zastrešovaných SOV, Ministerstvom

školsťva SR, alebo Slovenskou asociáciou športu na školách. Chcela by docieľiť aj to, aby toto logo bolo na oblečeniach rozhodcov aj kapitánov jednotlivých tímov na uvedených podujatiach.

V zastúpení regionálnych olympijských klubov (OK SR) vystúpil predseda Olympijského klubu Liptova **Milan Fronko**, ktorý je zástupcom OK SR vo vedení KFP SOV. Hneď na úvod vyzval zástupcov klubov k užšej spolupráci s Klubom fair play SOV. Zmienil, že niektoré kluby pracujú v tejto oblasti systematicky a vo svojom výbere majú človeka, zodpovedného za túto oblasť, ale iné sú pasívne. „**Na poslednom zasadnutí vedenia KFP SOV sme preberali návrhy na ocenenia. Zo šestnástich olympijských klubov prišli dohromady len tri návrhy. Nechce sa mi veriť, že by sme nenašli viac vhodných ľudí na ocenenie za ich príkladné pôsobenie. Musíme si ich viac všimnúť!**“, povedal a dodal, že s pomocou OK je potrebné vyzdvihnúť príkladné činy aj výchovný vplyv viacerých ľudí v regiónoch, ktorých príkladné konanie si za celé roky nikto poriadne nevšimol.

Popoludní po prijatí u primátora mesta **Jána Volného** pokračoval program konferenciou Klubu fair play SOV a odovzdaním ocenení KFP SOV.

■ **Prehľad ocenených: ČESTNÉ UZNANIE** – Za príkladný čin v duchu fair play: **MATUŠ PUTNOCKÝ** (futbalista MFK Košice) – počas zápasu svojou duchapritomnosťou zachránil život spoluhráčovi Kolbasovi. Za celoživotné pôsobenie v duchu fair play: **TIBOR VASILKO** (basketbalový tréner), **JURAJ HANULAY** (jazdecký tréner a funkcionár), **MILAN MIKUŠ** (bývalý hádzanár, tréner, metodik a pedagóg), **TIBOR SÝKORA** (bývalý reprezentant a funkcionár vo vodnom slalome). **DIPLOM** – Za príkladný čin v duchu fair play: **JAROSLAV KMIŤ** (hokejista HC Košice), **MIROSLAV ĎURÁK** (hokejista HK 36 Skalica), **ONDREJ DOBROTA** (žiacky futbalista z Banskej Bystrice), **LUKÁŠ ŠTEIS** (žiacky šermiar z Bratislavy). Za celoživotné pôsobenie v duchu fair play: **JÁN TÓTH** (športový kynológ). (sou)

Odštartoval kariérny program pre športovcov na Slovensku

Na pôde Slovenského olympijského výboru 14. októbra úvodným kariérnym seminárom úspešne odštartoval spoločný program SOV a personálnej spoločnosti Adecco Slovakia, zameraný na zlepšenie civilného uplatnenia športovcov po skončení aktívnej športovej činnosti na Slovensku. Spolu viac ako 20 účastníkov

z rôznych športových odvetví i vekových kategórií (najmä športovci v juniorskem veku, ale aj úspešní olympionik v športovej strelbe a predseda komisie športovcov SOV **Jozef Gönci**, kapitánka ženského hokejového družstva **Zuzana Moravčíková**, bývalá najúspešnejšia slovenská reprezentantka v modernej gymnastike **Ivana Motolíková**, či olympionik v rýchlostnej kanoistike **Juraj Kadnár**) malo možnosť získať nové poznatky, ktoré im môžu pomôcť pri rozvoji profesionálnej kariéry a zároveň zvýšiť ich šance uspieť na trhu práce.

Už aj na Slovensku týmto odštartovala národná verzia **IOC Athlete Career Program (ACP)**, čo je spoločný program Medzinárodného olympijského výboru a nadnárodnej spoločnosti pre kariéru a služby Adecco, ktorý sa realizuje už v 24 krajinách sveta. Hrá významnú úlohu pri zodpovedaní otázok týkajúcich sa pra-

covného uplatnenia, počnúc tvorbou profesionálnych životopisov, kompletnou pripravenosťou na bežné pracovné interview, až po úspešné predstavenie kandidáta budúcemu zamestnávateľovi. „**Chceme rozvíňať vaše zručnosti a znalosti, ako upútať potenciálneho zamestnávateľa a zosúladiť vaše predstavy s jeho,**“ motivovala účastníkov vo svojom úvodnom slove najvyššia predstaviteľka spoločnosti Adecco Slovakia **Bruna Beata Jakub**.

Účastníci seminára získali v neformálnej atmosfére dôležité informácie, ktoré ich môžu viesť na ceste k získaniu zaujímavého zamestnania – počnúc sebahodnotením a stanovením profesionálneho cieľa, cez realizáciu vlastnej komunikačnej stratégie, náležitú prípravu na pracovný pohovor a utváranie i využívanie svojej siete kontaktov (networking). Hádám najviac u športovcov zarezovala – aj vzhľadom na minimum skúsenosti s touto oblasťou – téma zostavenia životopisu. Dozvedeli sa napríklad, ako predstaviť potenciálnemu zamestnávateľovi svoje športové pozadie a vyzdvihnúť svoje prednosti, či ako sa pripraviť na pracovný pohovor – akým témam sa vyhnúť, ako vyjednávať o platových podmienkach, atď. Takisto dostali upozornenia, akých najčastejších chýb sa v rôznych fázach dopúšťajú uchádzači o zamestnanie. (pek)

SOV vydal zborník Šport a umenie 2009

Slovenský olympijský výbor v novembri vydal zborník **Šport a umenie 2009**. V plnofarebnom zborníku na 52 stranách formátu A4 sa čitateľ môže zoznámiť s najlepšimi prácami, ktoré boli ocenené v dvoch vlnajších umeleckých súťažiach, zastrešovaných Slovenským olympijským výborom. Ide o výtvarnú súťaž kresleného humoru s názvom **Šport (vždy) zvíťazil!** a o národné kolo literárnej súťaže Medzinárodného olympijského výboru **Olympijský šport a literatúra**. Zatiaľ čo literárna súťaž bola určená len pre deti a mládež, do súťaže kresleného humoru sa zapojili aj profesionálni výtvarníci. Verejnosť si zborník vo formáte PDF môže stiahnuť zo stránky www.olympic.sk, kde je umiestnený v sekcii **Publikácie**.

Viac informácií na www.olympic.sk

VÝZNAMNÉ SLOVENSKÉ OLYMPIJSKÉ UDALOSTI

SOV dostal od MOV do daru Mercedes Sprinter

Slovenský olympijský výbor (SOV) dostal 14. decembra s niekoľkodňovým predstihom symbolický vianočný darček – prevzal si do užívania vozidlo Mercedes Sprinter 315 CDI. Kľúče od deväťmiestneho mikrobusu v striebornej farbe si od generálneho riaditeľa Mercedesu-Benz Slovakia, s. r. o., Andreja Glatza za prítomnosti zástupcu materskej firmy Daimler AG Dietera Kühnleho prevzal prezident SOV František Chmelár. SOV získal automobil Mercedes Sprinter do daru na základe dlhodobej spolupráce Medzinárodného olympijského výboru (MOV) s automobilkou Mercedes AG v Stuttgarte a vďaka podporným programom Olympijskej solidarity MOV pre národné olympijské výbory na celom svete. Prezident SOV v krátkom príhovore uviedol, že už 108 národných výborov sveta sa teší z daru v podobe mikrobusu Mercedes Sprinter.

Nový mikrobús bude slúžiť aj pre potreby slovenských športových zväzov. Aj predchádzajúce podobné vozidlo staršieho typu SOV pravidelne požičiaval zväzom na zabezpečenie prípravy. „Staré auto, čo sme mali v minulosti, sme darovali centru olympijskej prípravy na gymnáziu v Podbrezovej a momentálne sme boli bez takéhoto vozidla. Preto sme veľmi radi, že ho máme. Už pri využívaní toho starého sa ukázalo, že je to užitočné, najmä pre menšie skupiny športovcov - biatlonistov, bobistov, či sánkarov, ktorí ho dosť hojne využívali. Podobne to bude aj teraz. Nedáme ho nikomu konkrétnemu, budeme ho využívať ako doteraz, bude v našom vlastníctve a podľa potreby ho budeme požičiavať,“ uviedol František Chmelár. (sou)

■ Prezident SOV František Chmelár ďakuje za dar MOV pre SOV – vozidlo Mercedes Sprinter. V strede Dieter Kühnle, vpravo Andrej Glatz. FOTO ŠTARTFOTO/JAKUB SÚKUP

Prvé tri interaktívne vzdelávacie semináre

Komisia vzdelávania Slovenskej olympijskej akadémie (SOA) zorganizovala v októbri a v novembri prvé tri interaktívne semináre s podporou Ministerstva školstva SR v rámci vzdelávacieho programu „Organizátor športového podujatia“. Ich cieľom je dosiahnuť priority Slovenskej republiky v oblasti výchovy a vzdelávania v športe, ktoré boli zadané počas slovenského a francúzskeho predsedníctva Európskej únie v roku 2008, a to: podpora duálnej kariéry športovcov a podpora neformálneho vzdelávania v oblasti športového manažmentu a organizácie športových podujatí na Slovensku.

Vzdelávací program „Organizátor športového podujatia“ pozostáva zo 7 vzdelávacích modulov: 1) Úvod do manažmentu organizácie športového podujatia (seminár sa uskutočnil 22. októbra), 2) Komunikačné zručnosti (12. novembra), 3) Manažment ľudských zdrojov, rozhodovanie, plánovanie športových podujatí (20. novembra), 4) Budovanie tímu, tímová spolupráca, 5) Finančný a projektový manažment športových podujatí, 6) Základy marketingu v športe, 7) Základy práva v športe (moduly 4 – 7 sú plánované na rok 2010). Každý modul predstavuje ucelenú a obsahovo nezávislú vzdelávaciu jednotku, ktorú je možné po úspešnom absolvovaní využiť aj samostatne, napríklad pri zvyšovaní kvalifikácie športových odborníkov, ako systém doškolenia, alebo v transparentnom prechode medzi jednotlivými vzdelávacími programami celoživotného vzdelávania s porovnateľným obsahom vzdelávania. Po skončení každého vzdelávacieho modulu dostanú frekventanti certifikát o absolvovaní vzdelávacej aktivity. (mal)

SSOŠF sa stane organizačnou zložkou SOV

V Dome športu v Bratislave sa 21. novembra zišlo 46 členov (z celkového počtu 66) a šesť hostí na 15. valnom zhromaždení Slovenskej spoločnosti olympijskej a športovej filatelie (SSOŠF). Vzhľadom na okružle 15-ročné jubileum Spoločnosti malo toto valné zhromaždenie v prvej časti slávnostný charakter (dlhoroční členovia SSOŠF boli ocenení za úspešnú vystavovateľskú činnosť a prácu pre Spoločnosť), ale napokon prijalo závažné rozhodnutia smerom do budúcnosti. Na zasadnutí sa zúčastnil aj prezident Slovenského olympijského výboru (SOV) František Chmelár. V pracovnej časti 15. valného zhromaždenia sa rozhodovalo o ďalšej činnosti Slovenskej spoločnosti olympijskej a športovej filatelie. Išlo hlavne o to, či by SSOŠF mala naďalej zostať samostatným právnym subjektom, ktorý je aj jej členom SOV (v pléne SOV roky SSOŠF zastupoval jej predseda Peter Osuský), alebo či by sa mala po rokoch znova vrátiť „pod krídla“ SOV

ako jeho organizačná zložka bez právnej subjektivity. V diskusii odzneli na túto tému rôzne názory, ale napokon 39 zo 43 hlasujúcich členov (dvaja boli proti a dvaja sa zdržali hlasovania) odhlasovalo, že SSOŠF sa po rokoch samostatného pôsobenia vzdá právnej subjektivity a stane sa organizačnou zložkou SOV. K podobnému rozhodnutiu prišlo vo februári 2009 aj Združenie olympijských klubov SR (ZOK SR). Po tomto významnom rozhodnutí členovia schválili Štatút Slovenskej spoločnosti olympijskej a športovej filatelie a zvolili nové vedenie SSOŠF. Za staronového predsedu Spoločnosti bol zvolený Peter Osuský, tajomníkom zostal Ervín Smažák. Do výboru SSOŠF boli zvolení Peter Hložka a Mária Linder, za ďalšieho člena výkonný výbor SOV delegoval Mária Mračnová. Spoločnosť v krátkom čase ukončí svoju činnosť v podobe občianskeho združenia a pretransformuje sa na organizačnú zložku SOV. V rovnakom postavení sú v súčasnosti ZOK SR, Slovenská olympijská akadémia aj Klub fair play SOV. (sma)

Predvianočné stretnutie v RND

V piatok 4. decembra sa na tradičnom predvianočnom stretnutí v Radošinskom naivnom divadle zišla slovenská olympijská rodina. Členovia Slovenského olympijského výboru, zástupcovia partnerov i spolupracovníkov SOV a ďalší hostia si v príjemnej atmosfére pozreli najnovšie divadelné predstavenie Radošincov s názvom „Mám okno“. Predchádzalo mu ocenenie najúspešnejších účastníkov dvoch umeleckých súťaží roka 2009, ktoré zastrešoval SOV – národného kola literárnej súťaže Medzinárodného olympijského výboru pre mládež Olympijský šport a literatúra a výtvarnej súťaže kresleného humoru Šport (vždy) zvíťazí?!, na ktorej sa zúčastnili popri amatéroch z radov detí aj profesionálni výtvarníci.

Medzinárodné stretnutie zberateľov

Bratislavský Dom športu bol 21. novembra dejiskom 2. bratislavského medzinárodného výmenného stretnutia zberateľov olympijskej a športovej symboliky. Na podujatí, ktoré zorganizovala Slovenská spoločnosť olympijskej a športovej symboliky, sa zúčastnili zberatelia najmä olympijských a športových odznakov, ale aj známok z Čiech, Maďarska, Rumunska, Poľska, Chorvátska, Bosny a Hercegoviny a Slovenska. Svoje exponáty vystavovalo a vymieňalo 35 zberateľov. Na stretnutie zavítala takmer stovka záujemcov, ktorých hobby sú olympijské memorabilie. Väčšina z nich odchádzala so zaujímavými „úlovkami“ do svojich zbierok a na druhý deň niektorí z nich smerovali na „odznakovú burzu“ do Prahy. (zk)

Viac informácií na www.olympic.sk

Bratia Hochschornerovci a futbalisti Slovenska

Trojnásobní olympijskí vítazi vo vodnom slalome, debkanoisti **Peter a Pavol Hochschornerovci**, sa prvý raz stali víťazmi tradičnej ankety Klubu športových redaktorov Slovenského syndikátu novinárov o najúspešnejších športovcov Slovenska OVB Športovec roka 2009. Premiérové víťazstvo v novinárskej ankete po šiestich predchádzajúcich umiesteniach na pomyselnom stupni víťazov (štyrikrát boli druhí a dvakrát tretí) si vybojovali najmä vďaka „double“, keď sa v roku 2009 stali majstrami sveta aj Európy v C2. Navyše na MS pridali zlato aj v hliadke 3x2 a vo Svetovom pohári obsadili celkovo 2. miesto.

Bratislavské dvojčky **Hochschornerovci** mali predtým v ankete najbližšie k víťazstvu vlni, keď ich od vodáckeho kolegu, štvornásobného Športovca roka **Michala Martikána**, po treťom olympijskom triumfe delilo len 11 bodov. Prvý raz mali víťazstvo na dosah už po premiérovom zisku olympijského zlata v roku 2000 – vtedy podľahli plavkyni **Martine Moravcovej** len o 20 bodov. Práve rekordná šesťnásobná víťazka novinárskej ankety a päťnásobná olympionička Moravcová (v priamom prenose STV o. i. zvestovala, že je tehotná a v júni očakáva narodenie prvého potomka) oznámila verejnosti 16. decembra z bratislavského divadla Aréna mená víťazov ankety za rok 2009 medzi jednotlivcami.

Hochschornerovci triumfovali jasne, s náskokom 286 bodov pred hokejistom **Zdenom Chárom**. Toho na „striebornú“ priečku vyniesli vynikajúce výkony v zámorskej NHL, kde vlni získal Norrisovu trofej pre najlepšieho obrancu súťaže. Premiérové sa stal aj najlepším hokejistom Slovenska v ankete Zlatý puk 2009. Na tretej priečke skončila bronzová medailistka v hode kladivom z MS v Berlíne i zo Svetového atletického finále v Solúne **Martina Hrašnová**, ktorá je tiež tehotná a narodenie prvého dieťaťa očakáva v júli. Majster Európy a vicemajster sveta v C1, ako aj člen zlatej hliadky 3x1 na MS **Michal Martikán** sa do najlepšej desiatky dostal už pätnásty raz v sérii (!) – tentoraz skončil štvrtý. Piate miesto obsadila vicemajsterka sveta a dvojnásobná majsterka Európy v biatlone **Anastasia Kuzminová**, ktorá bude jedným z našich najhorúcejších železok na ZOJ vo Vancouvri.

Medzi kolektívmi v ankete jasne, s nebyvalým náskokom 222 bodov, triumfoval **tim futbalistov Slovenska**, ktorý vybojoval historický postup na MS 2010 v JAR. Aj medzi jednotlivcami však tento úspech výrazne zarezonoval – **Marek Hamšík**

skončil šiesty a najlepší strelec družstva **Stanislav Šesták** ôsmy. Tenistka **Dominika Cibulková** najmä zásluhou postupu do semifinále grandslamového turnaja Roland Garros v Paríži obsadila siedme miesto, ale spoločne s **Dominikom Hrbatým** sa vďaka triumfu v Hopmanovom pohári v Perth (čo sú neoficiálne majstrovstvá sveta miešaných družstiev) objavila vysoko aj medzi kolektívmi – na druhom mieste.

Jeden z dvoch vlnajších slovenských majstrov sveta v olympijských disciplínach, strelec – trapist **Marián Kovačócy** skončil deviaty a najproduktívnejší slovenský hokejista v NHL v posledných sezónach, finalista Stanley Cupu 2009 **Marián Hossa** desiaty. Zoznam laureátov ako tretí najúspešnejší kolektív dopĺňajú **hádzanári Slovenska**, ktorí pri svojej premiérovej účasti na svetovom šampionáte obsadili 10. miesto.

VÝSLEDKY ANKETY KŠR SSN OVB

ŠPORTOVEC ROKA 2009

Jednotlivci:

1. Pavol a Peter HOCHSCHORNEROVCI, vodný slalom	972
2. Zdeno CHÁRA, ľadový hokej	686
3. Martina HRAŠNOVÁ, atletika	638
4. Michal MARTIKÁN, vodný slalom	527
5. Anastasia KUZMINOVÁ, biatlón	494
6. Marek HAMŠÍK, futbal	466
7. Dominika CIBULKOVÁ, tenis	394
8. Stanislav ŠESTÁK, futbal	321
9. Marián KOVAČÓCY, športová strelba	317
10. Marián HOSSA, ľadový hokej	228

Kolektívy:

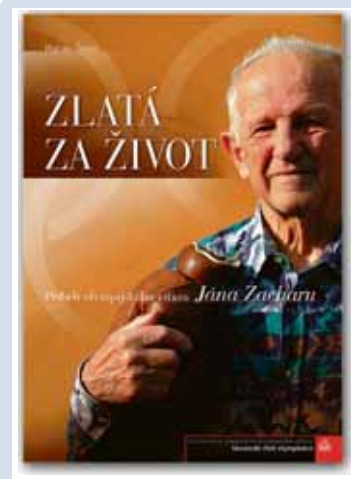
1. FUTBALISTI SLOVENSKA	347
2. MIEŠANÉ TENISOVÉ DRUŽSTVO (Cibulková-Hrbatý)	125
3. HÁDZANÁRI SLOVENSKA	62

■ Najúspešnejší športovci Slovenska 2009: Pavol (vľavo) a Peter Hochschornerovci. FOTO TASR

Príbeh víťazov zvečnený v knihe Zátoka šampiónov

Príbeh trojnásobných olympijských víťazov vo vodnom slalome bratov Petra a Pavla Hochschornerovcov je zvečnený v knihe Antona Zerera *Zátoka šampiónov*, ktorú pokrstili 16. októbra v Lodenici Univerzity Komenského pri Karloveskom ramene v Bratislave. Krst bol spojený aj s mierne oneskorenou gratuláciou dvojčkám k ich septembrovým 30. narodeninám. V knihe sa okrem ústredného príbehu Hochschornerovcov odvíjajú aj ďalšie príbehy z prostredia vodákov od dunajského ramena pri bratislavskej Botanickej záhrade, odkiaľ vzišlo viacero olympionikov.

SOV vydal publikáciu Zlatá za život o olympijskom šampiónovi Jankovi Zacharovi

Tesne pred koncom roka vydal Slovenský olympijský výbor publikáciu o najstaršom žijúcom slovenskom olympijskom víťazovi Jankovi Zacharovi. Sviežu knižku o 81-ročnom boxerskom šampiónovi z OH 1952 v Helsinkách s názvom *Zlatá za život* napísal dlhoročný popredný slovenský športový publicista **Marián Šimo**. Už samotný názov vyvráždzuje fakt, že Janko Zachara svojou skromnosťou, ľudskou slušnosťou a príkladným celoživotným pôsobením – vrátane dlhoročnej práce s boxerskou mládežou – patrí k najsympatickejším osobnostiam slovenského športu.

Prezident SOV **František Chmelár** v predslove k publikácii napísal: „Dosiagnuť olympijské víťazstvo

a zároveň prežiť vyše osemdesiat rokov jednoduchého, skromného, poctiveho, činorodého a napriek všetkému krásneho života, to nie je len tak. To si človek musí zaslúžiť. To je majstrovstvo cennejšie ako zlato, to je výnimočnosť a dokonalosť hodná nasledovania. Škoda, že to už nie je možné, ale chcel by som byť ako Janko Zachara.“

Kniha *Zlatá za život* o Jankovi Zacharovi bude slávnostne pokrstená na 38. valnom zhromaždení Slovenského olympijského výboru 26. januára v hoteli Holiday Inn v Bratislave. Jej elektronická verzia bude po vydaní dostupná na internetovej stránke www.olympic.sk v sekcii **Publikácie**.

Prvý zo Slovenska na zimnej olympiáde

Z Vysokých Tatier do Chamonix 1924 – príbeh MUDr. Michaela Guhra

Stredná generácia spája osadu Tatranská Polianka najmä s učebnicovým textom veršov z obdobia českého poetizmu „Zde leží Jiří Wolker, básnik, jenž miloval svět a pro spravedlnost jeho šel se bit...“. Verše sú umiestnené na jeho hrobe. Wolker epitaf napísal 36 dní pred smrťou v budove Tivoli v izbe č. 33 v sanatóriu Dr. Guhra v Tatranskej Polianke, kde sa v roku 1923 liečil na tuberkulózu. Staršia generácia si možno matne spomenie na samotnú existenciu chýrneho Guhrovho sanatória. Hodno však pripomenúť, že osoba významného lekára Michaela Guhra bola veľmi dôležitá pre slovenský šport.

MUDr. Michael Guhr sa narodil 17. marca 1873 vo Velkom Slavkove ako prvé dieťa v rodine gazdu Michaela Guhra st. a jeho manželky Juliany, rod. Loischovej. Mal štyri sestry. Gymnázium navštevoval v Kežmarku a Rimavskej Sobote, štúdium medicíny absolvoval na lekárskej fakulte v Budapešti, Viedni a Berlíne. Už ako študent sa zúčastňoval na výstavbe osady Weszterheim, ktorú pri lúke Polianka nad Gerlachovom realizoval jeho otec so švagrami. Po krátkom lekárskom pôsobení v posádkovej nemocnici vo Viedni a neskôr v Brehove (dnes súčasť Zakarpatskej Ukrajiny) sa natrvalo usadil v Tatranskej Polianke.

V kúpeľnom dome, ktorý dal Michael Guhr v Tatranskej Polianke postaviť, od roku 1907 prevádzkoval sanatórium na klimatickú liečbu pľúcnych chorôb a Basedowovu chorobu. V 20. rokoch klimatické sanatórium rozšíril o ďalšie dve budovy, čím sa Tatranská Polianka stala po Novom Smokovci (Sanatórium Dr. Szontagha) druhou najvýznamnejšou špecializovanou liečebnou osadou vo Vysokých Tatrách. Guhr sa tešil v odborných kruhoch veľkému uznaniu a bol rešpektovaným členom mnohých medzinárodných lekárskejších spoločností.

LYŽOVANIE SÚČASŤOU LIEČEBNÝCH PROCEDÚR

Ako osobnosť s rozsiahlymi domácimi i zahraničnými odbornými a spoločenskými kontaktmi sa Michael Guhr významne angažoval v rozvoji športu vo Vysokých Tatrách. Od mladosti bol aktívnym lyžiarmi i horolezcom a neúnavným propagátorom športu. S lyžami sa zoznámil počas študijného pobytu vo švajčiarskom Davose v roku 1901. Po otvorení sanatória dokonca zaradil lyžovanie pacientov do liečebných procedúr, k čomu využíval aj služby vyškoleného lyžiarskeho inštruktora.

V lyžovaní sa Guhr zdokonalil najmä pri svojich pobytoch v Nórsku a v rakúskom Lilienfelde. V roku 1911 ako predseda lyžiarskeho oddielu Budapeštianskych akademikov patril k hlavným

organizátorom prvých lyžiarskych pretekov vo Vysokých Tatrách. Zároveň sa zaradil k zakladateľom prvých lyžiarskych organizácií v Uhorsku a neskôr v ČSR. V blízkosti sanatória inicioval v roku 1912 postavenie prvého stáleho skokanského mostíka pod Žltou stenou vo Velickej doline vo Vysokých Tatrách. V roku 1924 dal v areáli kúpeľov vybudovať modernejší drevený mostík s kritickým bodom 24 m, klzisko, aj bobovú a sánkarskú dráhu. Vedľa mostíka dal postaviť lyžiarsku zrubovú chatu, ktorá slúžila návštevníkom od roku 1926.

V roku 1912 Guhr inicioval ustanovenie dobrovoľnej organizácie na poskytovanie záchrany horolezcom a turistom – **Tatranského záchranného zboru**. Sám sa na záchranných akciách často zúčastňoval. Podporil zrod najvýznamnejšieho odborného časopisu pre turistov v Uhorsku **Turistaság és Alpinizmus** (Turistika a alpinizmus), finančne sa podieľal na vydaní trojzväzkovej encyklopédie **A Magas Tátra**, dovtedy jedinej príručky o Tatrách (1914). Počas prvej svetovej vojny v rokoch 1914 – 1915 organizoval vojenské lyžiarske kurzy. Od roku 1917 bol podpredsedom Karpatského turistického spolku – **Karpathenverein** a od roku 1920 až do svojej smrti jeho predsedom.

V roku 1921 bol Guhr zvolený za podpredsedu **Hlavného výboru nemeckých spolkov zimných športov v ČSR – HDW** (Hauptverband der deutschen Wintersportvereine). Práve na základe jeho diplomatických schopností a dobrých kontaktov s významnými politickými predstaviteľmi sa podarilo normalizovať vzťahy spolku s novovzniknutou Československou republikou. Začiatkom 20. rokov Guhr významnou mierou prispel aj k normalizácii vzťahov s Klubom československých turistov (KČST) po problémoch okolo nástupníckych práv v oblasti Vysokých Tatier.

PRVÝ ZO SLOVENSKA NA ZOH

Z Guhrovho pôsobenia v športe medzi najvýznamnejšie počiny nesporne patrí jeho **účasť na I. zimných olympijských hrách 1924 v Chamonix**.

Na zimnej olympiáde bol ako prvý človek zo Slovenska vôbec. Ako československý delegát, zastupujúci minoritnú skupinu v ČSR sústredenú v nemeckom športovom spolku HDW, sa zúčastnil ako hosť na VIII. kongrese **Medzinárodnej lyžiarskej**

■ Michael Guhr so skupinou účastníkov počas lyžiarskych pretekov (1923).

■ Michael Guhr na civilnej fotografii (1930).

komisie (ISC). Napriek protestom jedného zo zástupcov Svazu lyžařů republiky Československé Dr. **Synáčka** sa za podpory **Josefa Rösslera – Ořovského**, vedúceho výpravy československých olympionikov a člena ISC, Guhr aktívne zapojil do procesu transformovania komisie na **Medzinárodnú lyžiarsku federáciu (FIS)**.

Ako jediný zástupca z ČSR bol Michael Guhr jedným z 33 účastníkov zakladajúceho kongresu **Medzinárodnej asociácie športovej medicíny (AIMS)** počas II. zimných olympijských hier 1928 v St. Moritz. Bol aj členom delegácií na viacerých lyžiarskych kongresoch.

OTVORENIA CHATY NESÚJEJ JEHO MENO SA NEDOŽIL

V roku 1927 odkúpil Guhr pozemky na Hrebienku, ktoré venoval Karpathenverein. Spolok tam na jeho podnet vybudoval drevenú chatu, ktorej cieľom bolo slúžiť najmä pre potreby mládeže. Slávnostného otvorenia chaty, ktorá niesla jeho meno (dnes Bilikova chata) sa Michael Guhr nedožil. Zomrel na otravu krvi 23. augusta 1933 v Spišskej Sobote vo veku 60 rokov. Pochovaný je vo Velkom Slavkove.

Od roku 2002 začala TJ Tatran Gerlachov organizovať pod názvom **Memoriál Dr. Michala Guhra** preteky na kolieskových lyžiach. V roku 1934 zriadili v múzeu v Poprade s podporou Guhrovej rodiny izbu s jeho rozsiahlou, najmä športovou pozostalosťou. Po vojne sa však zbierka roztrhala a už nenašla. V novembri 2009 sa podarilo SZTK – Múzeu telesnej kultúry v SR získať do zbierky jej nepatrnú časť. Vďaka tejto akvizícii múzeu pripravilo výstavu s názvom **Z Vysokých Tatier do Chamonix – príbeh MUDr. Michaela Guhra**. Bude sprístupnená začiatkom februára 2010 v priestoroch MTK – Stálej expozície lyžovania na Slovensku v Kremnici.

ZDENKA LETENAYOVÁ, riaditeľka SZTK – Múzea telesnej kultúry v SR
Foto z pozostalosti MUDr. Michaela Guhra

Použitá literatúra: **Bobřík, Miroslav**: Michael Guhr, priekopník zo Spiša. In: Historická revue. roč. X, č. 7, Bratislava 1999, **Klapač, Jan**: **Josef Rössler – Ořovský**, Olympijská knihovnička ČOV. zv. 25, Praha 2001, **Šulc, Ivan**: Uhorský Karpatský spolok a Karpathenverein na Slovensku, UPJŠ Košice 2004, časopis **Zimní sporty**, Praha 1924.

Športovci a imunita

MUDr. Katarína Bergendiová, PhD., klinický imunológ a alergológ,
Pneumo-alergo centrum Bratislava

Základom zdravia a silnej imunity je správna životospráva, pravidelné a primerané cvičenie. Športovanie priaznivo ovplyvňuje imunitný systém a jeho funkcie, čo má veľký význam v prevencii ťažších foriem imunitnej nedostatočnosti (sprevádzanej napríklad opakovanými infekciami) a alergických ochorení u bežnej populácie.

Na rozdiel od miernej fyzickej aktivity, intenzívny dlhodobý tréning, najmä u špičkových športovcov, môže znižovať ich obranyschopnosť, kedy nastáva tzv. imunosupresia. Po akútnej fyzickej záťaži vzniká krátkodobá prechodná imunosupresia (tzv. – imunosupresívne okno), ktoré pretrváva približne 3 – 12 hodín. Pri nedostatočnej regenerácii a opakovanej prechodnej imunosupresii môže dôjsť k takzvanému prekrytiu otvorených okien a tým k zníženiu imunitnej odolnosti organizmu. Pre športovcov je preto veľmi dôležité udržiavať si imunitu v norme, aby zabránili oslabeniu organizmu v dôsledku nadmernej fyzickej a psychickej záťaže a mohli dodržať svoj náročný tréningový program.

Aké sú prejavy oslabenej imunity ?

Oslabená imunita a znížená odolnosť organizmu môže predisponovať športovcov k častým opakovaným infekciám, hlavne počas 1-2 týždňovej zotavovacej fázy po dlhom a intenzívnom výkone (maratónci, vytrvalostné disciplíny...), chronickému únavovému syndrómu a vírusovým (CMV, EBV, herpes...), či parazitárnym infekciám. Veľmi nebezpečný je aj postvírusový chronický únavový syndróm, ktorý pretrváva niekoľko mesiacov a prejavuje sa zvýšenou únavosťou, letargiou, depresiou, nadmerným spánkom, nočným potením, bolesťami svalov a znížením výkonnosti športovcov.

Posilnite svoju obranyschopnosť včas

Jedným z hlavných cieľov prevencie aj liečby následkov krátkodobých a dlhodobých poškodení vyvolaných nadmerou športovou záťažou je obmedziť na minimum nežiaduce ovplyvnenie imunitného systému. Pre správne fungovanie imunitného systému je dôležitá tiež správna výživa. Správna výživa je dôležitá pre správnu odpoveď imunitného systému na patogény, produkciu protilátok a cytokínov. Veľa enzýmov v imunitných bunkách vyžaduje prítomnosť stopových prvkov a vitamínov. Pre optimál-

ne fungovanie imunitného systému sú najdôležitejšie prvky ako zinok, meď, selén, vitamíny A, B6, C a E.

Pre svoje imunomodulačné pôsobenie sa uplatňujú čoraz viac aj niektoré prírodné imunomodulačné látky, ktoré pôsobia nešpecificky – ako napr. beta-(1,3/1,6)-D-glukán. Je to prírodný polysacharid, ktorý sa získava z rôznych prírodných zdrojov - z pekárenských kvasiniek, zím niektorých obilnín a húb. Imunostimulačný účinok má však len izolovaný beta-(1,3/1,6)-D-glukán.

Ako funguje beta-glukán „pleuran“ ?

Beta-(1,3/1,6)-D-glukán pleuran v prípravku Imunoglukan dokáže stimulovať hlavne prirodzenú imunitnú odpoveď organizmu - čiže funkciu makrofágov, neutrofilov a NK buniek (prírodné zabijáče). Zvyšuje fagocytárnu aktivitu makrofágov, a v prípravku Imunoglukan je účinok beta-glukánu pleuran navyše potencionovaný kombináciou s vitamínom C vo forme kalciového askorbátu. Vitamín C je potrebný pre ochranu buniek pred kyslíkovými radikálmi, ktoré vznikajú vo zvýšenej miere pri fagocytóze. Výhodou používania beta-glukánu je možnosť dlhodobého užívania bez poklesu účinnosti. Súvisí to s tým, že beta-glukán je nerozpustná molekula a nepreniká do krvi. Beta-glukán sa viaže na receptory bielych krviniek, ktoré sa nachádzajú v zhlukoch v tenkom čreve. Beta-glukány majú okrem stimulačnej funkcie na imunitný systém aj ochrannú funkciu na baktérie črevnej flóry. Prítom baktérie črevnej flóry majú nezanedbateľný vplyv na imunitný systém organizmu. Jednou z možností ďalšieho zvyšovania účinnosti beta-glukánov na imunitný systém je súčasne užívanie živých probiotických kultúr (napr. prípravok SynBIO).

Beta-glukán ako molekula sa intenzívne skúma posledných 40 rokov ale iba posledných 10 rokov sa výsledky z výskumu začali aplikovať v praxi. Doterajšie skúsenosti naplňujú nádeje výskumníkov, ktoré boli do beta-glukánu vkladané. V súčasnosti sa objavujú aj nové oblasti použitia potravinových doplnkov pripravených z beta-glukánov. Ich účinnosť závisí od spôsobu získavania, množstva a najmä čistoty preto odporúčam užívať v praxi klinicky overené prípravky, medzi ktoré patrí Imunoglukan.

Imunoglukan - oficiálny doplnok slovenských športovcov na ZOH Vancouver 2010

Imunoglukan® P4H

prírodný beta-(1,3/1,6)-D-glukán pleuran a vitamín C

sirup

na posilnenie obranyschopnosti

kapsuly

klinicky
overené
účinky

krém

na regeneráciu kože

www.pleuran.sk

VAŠA IMUNITA - VAŠA PREVENCIA

Výrobca: Pleuran s r.o., Súkennická 15, 821 09 Bratislava, SK, Tel. +421 2 5341 5577, e-mail: pleuran@pleuran.sk, www.pleuran.sk, www.imunita.sk

XXI. ZIMNÉ OLYMPIJSKÉ HRY
VANCOUVER 2010

SPOLU V KANADE DRŽTE NÁM PALCE

S HRDOŠŤOU PODPORUJEME SLOVENSKÝ OLYMPIJSKÝ TÍM VANCOUVER 2010

GENERÁLNI PARTNERI

Člen skupiny
e-on

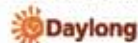
HLAVNÍ PARTNERI

ZENTIVA
Člen skupiny sanofi-sintelabo

DODÁVATELIA

NUTREND

bolle

esportmed

Gabor

AVON

RONA

TOSHIBA
Leading Innovation >>>

LIVATTA

Manglanka

om Slovenská olympijská marketingová, a.s.